

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:33

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:33

Fredagen den 23 april

1 § Allmänna frågor

Kabinettssekreterare Frank Belfrage

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 22 mars 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 26 april 2010

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 9.30 och jag förklarar sammanträdet öppnat.

Innan vi börjar samrådet med kabinettssekreterare Belfrage behöver vi byta några ord om transport- och justitieministrar med flera. Det råder full aktivitet i Bryssel, i möjligaste mån, med hänsyn till aska och annat den här veckan.

Jag kan börja med att anmäla att det var ett informellt transportministermöte i måndags. Eftersom det var informellt omfattas det inte av samrådsplikten, men nämnden och framför allt dess kansli bevakar förstås de nya kommissionsförslag som kan komma med anledning av askan och så vidare. För er, som liksom jag läste i tidningen att ministrarna fattade beslut, är det bra att hålla koll på att det var ett informellt möte på ministernivå.

Däremot ska man försöka ha möte i rådet för rättsliga frågor nu, med början i går, utan svensk justitieminister eller statssekreterare. Det är inte heller särskilt många deltagare på den nivån från andra länder på plats, såvitt vi förstår. Sverige representeras av ambassadör Danielsson. Många länder har haft problem med bemanning och förberedelse under veckan.

Det har gjort detta RIF-råd rörigare än de kanske brukar vara. Därför har det kommit mycket nya papper, mest som information hittills. Men det förväntas också en deklaration från ordförandeskapet om Swift, som ordförandeskapet vill föreslå att rådet fattar beslut om i dag.

Den deklarationen har vi inte sett. Vi har bett att få titta på den. Detta är välbekant materia. Vi gick igenom och samrådde om regeringens position om förhandlingsmandat beträffande Swift i förra veckan, med stöd för regeringens upplägg och avvikande meningar från v och mp. Deklarationen förväntas inkomma ungefär när som helst.

Vi har rådgjort lite snabbt inom presidiet om förfarandet med detta, och vi får avvakta tills vi ser deklarationen. Om det ser ut att vara stora materiella nyheter i deklarationen måste vi ha någon frist för samråd. Vi är vana vid att det är rörigt och snabba ryck, men det får finnas gränser.

Var de går måste vi få återkomma om när vi ser papperet. Detta kommer alltså att ske under hand under nämndens sammanträde. Nu vet alla, innan vi går in på de allmänna frågorna och utrikesfrågorna, att vi har ett parallellt RIF-spår öppet särskilt för specialisterna.

Medan vi tar in kabinetssekreteraren och hans medarbetare i salen kan jag meddela att vi som vanligt har haft skriftliga samråd. Listan över dem läggs numera till protokollet. Jag slipper därför sitta och läsa upp den, vilket är skönt för samtliga. Listan anmäles, och där står alltså allt man behöver veta.

Statsrådet Ohlsson är förhindrad på grund av resa i Uganda. Därför föredras också de allmänna frågorna av kabinetssekreterare Belfrage. Han ersätter även utrikesministern, som är förhindrad på grund av angelägen tjänsteresa.

Vi börjar med de allmänna frågorna i form av återrappport från möte i rådet den 22 mars. Jag lämnar ordet till kabinetssekreteraren.

Anf. 2 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Vid allmänna rådets marsmöte stod förberedelserna inför Europeiska rådet på dagordningen. Det var det som var en huvudfråga. Statsministern har återrappporterat vad som sedan hände vid Europeiska rådet, så jag uppehåller mig inte närmare vid det.

Huvudfrågorna var annars 2020 och klimatfrågan. Vid genomgången av Europeiska rådets slutsatser om klimatfrågan drev vi frågan om att lyfta fram de så kallade villkorade 30 procenten under vissa förutsättningar, det vill säga att andra hänger med, samt kommissionens kommande utredning om frågan. Det skulle omnämnas i slutsatserna, och så blev det också. Det var vi mycket nöjda med.

Vi drev också från svensk sida att formuleringarna i slutsatserna om sysselsättningsmålet i EU 2020 skulle avse såväl kvinnor som män så att vi får ett jämställdhetsperspektiv på slutsatserna.

Under diskussionerna om 2020 diskuterades som brukligt är en lång rad olika dimensioner. Det var olika kända synpunkter som kom fram om tillväxt, sysselsättning, konkurrenskraft, jordbrukspolitikens betydelse etcetera.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Låt mig ställa några uppföljande frågor om klimatmålen. Det framgår tyvärr i återrappporten att vi ser ut att vara ganska ensamma om att fortsätta att driva klimatfrågan hårt efter Köpenhamn. Den ena frågan är om kabinetssekreteraren instämmer i den bedömningen.

Den andra ställde jag mig efter att ha träffat företrädare för kommissionen i veckan som talade ganska ambitiöst om att förbereda ett 30-procentsmål. Gör kabinetssekreteraren bedömningen att kommissionen håller ångan uppe kanske något mer än förväntat i frågan?

Anf. 4 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Ja, det var vi som drev den, men samtidigt måste vi konstatera att vi fick med detta i Europeiska rådets slutsatser. Det återspeglas också i 2020-arbetet. På något sätt kan vi ändå konstatera att frågan är där. Den är förankrad och är fortsatt en del i EU-politiken.

Sedan ska man inte dölja att det naturligtvis är en konfliktuell fråga eftersom alla medlemsstater kanske inte känner samma entusiasm över 30-procentsperspektivet som vi och några till. Men vi kan konstatera att vi fick med frågan i slutsatserna och att den därmed har fått fullt stöd och välsignelse av stats- och regeringschefskretsen.

Kommissionen är naturligtvis lyhörd för stämmingsläget i medlemsstatskretsen men har också att förhålla sig till slutsatserna från Europeiska rådet. Så här långt tycker jag att vi kan vara nöjda.

Anf. 5 BÖRJE VESTLUND (s):

Min fråga är snarast en ordningsfråga. Vi brukar ibland från EU-nämndens sida kritisera att vi inte får handlingarna på svenska. Ibland får vi kapitulera inför det till exempel för snabbhetens skull, men i protokollet här har man lyckats med konststycket att röra ihop allting samtidigt. Det står till exempel att man i 4 § ska lyfta in social welfare, stryka meningar om coordination och economic policies och så vidare. Sedan står det på andra ställen på klar svenska att man ska tillföra det ena och det andra.

Är det här något slags nyordning vad gäller protokollen? Ska de se ut så här i framtiden? Varför gör de det annars just i det här fallet? Jag har aldrig sett något liknande protokoll under mina sju åtta år i EU-nämnden, och ändå är det ju Sverige som upprättar protokollen.

Anf. 6 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag skulle kanske inte använda ordet protokoll från vår svenska mötesterminologi. Det här är en rapport från representationen för oss i Regeringskansliet som sedan delges vidare utanför för att vi snabbt ska kunna veta vad som har hänt med texterna och hur de förändrats. Sätillvida är rapporterna också oerhört summariska. Man måste känna till sammanhanget för att förstå hur just en viss bisats ändrats. Jag skulle vilja säga att detta inte är något protokoll utan en snabbrapportering hem.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Jag vill då ställa följdfrågan: Kan det möjligtvis ha varit så – vad man än tycker om den saken – att texterna förelåg och förhandlades på engelska?

Anf. 8 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag har ett klarläggande; jag menar naturligtvis återrapport och mötesanteckningar snarare än protokoll i den formella meningen. Det tar jag tillbaka.

Samtidigt är det svårt att hänga med i vad som har skett i sammanhanget. Det brukar vara en mer beskrivande text av vad som har hänt, vad man har tagit bort, vad man har lagt till och i vilket sammanhang. I den meningen är detta mer än vanligt summariskt, men det kanske inte ska vara så i framtiden.

Anf. 9 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag reagerade också på en skrivning, nämligen begreppet finansiella perspektiv. Vanligtvis kallas det väl för långtidsbudget. Vore det inte bra

om vi hade samma begrepp hela vägen? Annars kan den som läser faktiskt uppfatta att detta är två helt olika saker.

Anf. 10 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det kan jag hålla med om. Det är en långtidsbudget. I EU- och Brysseljargongen kallas det för financial perspectives. Sedan har det, som det ibland gör i språkbruket, krupit in. Jag kan hålla med om att vi borde försöka vara tydligare.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Då är det noterat. Jag finner att vi i övrigt kan lägga denna återrapport till handlingarna.

Vi går nu in på samråd om de allmänna frågorna inför allmänna rådet den 26 april. Vi tar fram den blå agendan. Utrikesutskottet informerades framför allt i fråga 5, Den europeiska avdelningen för yttre åtgärder, den 22 april av kabinettssekreteraren, om jag är korrekt underrättad. Jag anmäler även här, så att man hittar det i protokollet, att statsrådet Ohlsson tyvärr är förhindrad att närvara vid dagens sammanträde.

Först har vi som vanligt godkännande av A-punktslistan. Frågan ligger som vanligt numera öppen för skriftligt samråd till i eftermiddag. Finns det några allmänna A-punkter som någon kan tänkas vilja ställa frågor om? Nej, då lämnar vi den punkten.

Vi går så till punkt 3, Resolutioner, yttranden och beslut antagna av Europaparlamentet. Vi har fått noter om detta från Statsrådsberedningen och tackar för informationen, om ingen har några frågor.

Vi går vidare till punkt 4, Uppföljning av Europeiska rådet i Bryssel den 25–26 mars 2010. Jag anmäler kort och enkelt att senast vi behandlade frågan i EU-nämnden var vid samrådet med statsministern den 24 mars inför Europeiska rådet. Det finns en ganska lång och bred riksdagshistoria i frågan i ett antal olika fackutskott. Historien anmäls till dess i sin helhet vid detta sammanträde. Man kan läsa sig fram till den om man vill. Jag anmäler också att riksdagens utlåtande i frågan är finansutskottets betänkande 2009/10:29. Den kan man generellt referera till.

Anf. 12 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vid Europeiska rådet i mars diskuterades, som vi nyss sade, Europa 2020-strategins övergripande inriktning och styrning. Det handlade bland annat om de fem övergripande målsättningarna för strategin. Inför och under toppmötet drev Sverige att sysselsättningsmålet måste omfatta såväl kvinnor som män, som jag nämnde nyss, samt att det femte målet bör fokusera på social delaktighet för att minska utanförskapet från arbetsmarknaden. Det är glädjande att detta nu återspeglas i slutsatserna från Europeiska rådet.

Ett antal steg återstår fram till junitoppmötet då strategin slutligen ska antas. Det inbegriper de integrerade riktlinjerna för genomförandet av strategin på nationell nivå – vi ska som bekant omsätta de övergripande EU-målen till nationell nivå – och att besluta om de två återstående kvantitativa målen. Europeiska rådet kunde ju ena sig i kvantitativ mening för de tre första målen, men de två sista är fortsatt föremål för diskussion.

Det arbetet återstår alltså. Sedan ska dessa också omsättas till nationella mål.

Vi anser från svensk sida att riktlinjerna bör avspegla slutsatserna från Europeiska rådet och ge tydlig vägledning för att skapa lika möjlighet för kvinnor och män på arbetsmarknaden och öka social delaktighet genom att fokusera på åtgärder som minskar utanförskapet från arbetsmarknaden och främja arbetskraftsdeltagande.

Allt detta har ju gått igenom, och som fru ordföranden var inne på har inte minst statsministern i sin föredragning gått igenom detta. Det har också varit uppe i nämnden i tidigare skeden.

Ett högt arbetskraftsdeltagande är ett måste för att hantera den demografiska utvecklingen och säkra välfärdssystemen. Det måste vara utgångspunkten för det övergripande målet för ökad social delaktighet och minskad fattigdom men också för de mer operativa riktlinjerna.

EU-ministern liksom andra statsråd kommer att få anledning att återkomma till nämnden om EU 2020-processen vid kommande samråd. Det blir alltså återkommande återkopplingstillfällen framöver fram till dess att säcken kan knytas ihop på junitoppmötet.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Först ska jag rätta mig själv. Jag hade nog autopiloten på när jag sade att det skriftliga samrådet avslutas kl. 14 i eftermiddag. Det gäller inte veckans A-punktlista. Det samrådde vi klart om redan kl. 09.00 i morse.

Jag ska också säga så att det syns i protokollet att till finansutskottets betänkande i frågan fanns det reservationer från s, v och mp när detta behandlades i kammaren.

Som kabinetssekreteraren så riktigt påpekade återkommer vi i sak till EU 2020-frågan inför junitoppmötet med mera. Dock går det utmärkt att ställa frågor nu.

Anf. 14 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag har ett inlägg angående sysselsättningsgraden på 75 procent för kvinnor och män. Vi har tidigare fått redovisat att det gäller ett snitt. Det handlar alltså inte om 75 procent för kvinnor och 75 procent för män, utan det kan vara 90 procent för män och 70 för kvinnor och så blir det en snittsiffra.

Det vore därför på sin plats att vi från svensk sida trycker på att det ska vara 75 procent för män och 75 procent för kvinnor så att man får upp sysselsättningsgraden även för kvinnor, vilket är viktigt.

En av mina käpphästar, som jag inte kan låta bli att spela in nu när jag har chansen, är konsumentfrågor. I EU 2020 talar man mycket om den inre marknaden och vikten av att hålla den vid liv för att få fler jobb. Det är viktigt, men det är också viktigt med rättigheter för konsumenter och att de införlivas i strategin som vi kommer att få leva med under några år framöver.

Anf. 15 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är också vår uppfattning när det gäller sysselsättningen, men samtidigt är det sant att det lämnades öppet för en tolkning att det handlar om ett genomsnitt. Vi måste vara vaksamma på detta, och vi ska försöka följa upp det och se hur det kan påverkas. Vi noterar poängen.

2009/10:33

23 april

Konsumentfrågorna har länge varit ett traditionellt svenskt intresse att ta hänsyn till. I den mån möjligheterna givits under resans gång fram till juni kommer vi naturligtvis att vara öppna för detta.

Anf. 16 BÖRJE VESTLUND (s):

Ingen av de tre målsättningarna som man är överens om är ny. 75 procents sysselsättning var man överens om för tio år sedan. 20-20-20 till 2020 kom man överens om för ett par år sedan. 3 procent till forskning är inte heller något nytt, vill jag minnas.

På vilket sätt skyndar detta på processen? Man är så vansinnigt stolt över att man har kommit överens om något, men egentligen har man inte kommit överens om något nytt. Allt är gamla slutsatser som man sedan lång tid tillbaka är överens om, i ett fall sedan tio år.

På vilket sätt påverkar detta tillväxten i Europa? Visst har vi haft en finansiell kris som har dragit ned det hela, men kompassnålen borde vara inställd på att återställa det till de 75 procent som man var överens om redan år 2000.

Hur förändrar detta tillväxtarbetet i Europa vilket syftet är med EU 2020? Jag har inte riktigt förstått det och inte heller fått någon bra förklaring.

Anf. 17 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Skillnaden är att man denna gång i ljuset av gjorda erfarenheter har konstaterat att EU:s tidigare uppsjö av målsättningar och submålsättningar var förvirrande och inte ledde till den politiska handlingskraft och slagkraft som var önskvärd. Därför har man i detta arbete vinnlagt sig om att koncentrera sig till färre mål.

Precis som Börje Vestlund är inne på bekräftar man nu 75-procentsmålet. Det är viktigt för att komma tillbaka till ett normaltillstånd efter finanskrisen. Syftet med 2020-strategin är både att ha målsättningar som inspiration och vision om vart man är på väg och att omsätta detta i nationella åtgärder, ett arbete som fortsätter fram till juni. Riktlinjer är under utarbetande. Allt detta är för att nå målen, och det är viktigt att de återbekräftas. Alla besjålas av samma målsättning, nämligen en återgång till ökad sysselsättning, tillväxt och välfärd.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att diskussionen i dag är avslutad. Vi tackar för informationen och återkommer garanterat till frågan.

Vi går vidare till punkt 5, Den europeiska avdelningen för yttre åtgärder, EEAS. Här finns underlag av diverse slag, bland annat den höga representantens förslag som har funnits i hemligstämplad version men som nu finns ute. Det har kommit ledamöterna till handa i god tid.

Vi har gått igenom detta i sak i EU-nämndens beredningsgrupp med departementsrådet Axel Wernhoff. Det var meningen att kabinettssekreteraren skulle komma, men just den dagen, den 13 april, var han sjuk. Då hade vi en genomgång med högst sakkunnige tjänstemannen Wernhoff i stället. Frågan var också i EU-nämnden den 19 mars.

Nu förväntas diskussion och eventuellt beslut. Vi får höra vad kabinettssekreteraren säger och förhålla oss till det.

Fru ordförande! Det är osäkert om vi blir färdiga till måndag, men det är ambitionen. Det har varit ett antal intensiva Corepergenomgångar med denna målsättning för ögonen. Diskussionen har handlat om att försöka komma överens om ett antal viktiga policyriktlinjer för arbetet. Vi saknar dock fortfarande en viktig del i ekvationen, nämligen hur många tjänster det blir och hur dessa ska bemannas.

Man är däremot långt kommen när det gäller förhållandena för programmering, bemanningsprocedurer och organisation, alltså allt det som vi hade ställt i utsikt i det svenska ordförandeskapets rapport från oktober i fjol som välsignades av stats- och regeringschefskretsen vid toppmötet den 29 oktober. Vi är glada att vi lade ned mycket tid och möda på den, för det är den som den höga representanten Catherine Ashton har förhållit sig till och följt. Därigenom har arbetet underlättats under våren.

Förhoppningen är att vi på måndag ska komma överens i politisk mening, dock inte rättsligt och formellt, om den fortsatta färdriktningen. Det gäller att hålla uppe momentum, för sedan har vi nästa fas som också är viktig, nämligen förhandlingarna och samrådet med Europaparlamentet. Det blir en knepig övning, för parlamentet vill gärna utnyttja förhandlingen för att få ett medinflytande i den utrikes- och säkerhetspolitiska beslutsprocessen som man inte har fått enligt Lissabonfördraget.

Europaparlamentet har nu två viktiga möjligheter att utöva inflytande och tillskansa sig det särskilda medinflytandet. Man har nämligen medbestämmande när det gäller budgetförordningen och de så kallade tjänsteföreskrifterna. Detta kommer parlamentet att utnyttja för att försöka få gehör för sina krav.

Förhandlingarna har inte börjat, men vi vet ungefär vad parlamentet kommer att begära. När det gäller placeringen av utrikestjänsten vill parlamentet att den kommer mycket närmare kommissionen än vad den är i dag. Läser man Lissabonfördraget är utrikestjänsten på ekvidistans från kommissionen och rådssekretariatet. En av intentionerna i Lissabonfördraget har varit att skapa en sui generis, alltså en självständig instans mellan rådssekretariatet och kommissionen. Parlamentet menar att ju närmare kommissionen utrikestjänsten kommer, desto lättare blir det att styra den.

Det har också varit en diskussion om hur EEAS ska kunna samråda löpande med Europaparlamentet. Man har från parlamentets sida krävt att den höga representanten ska utse tre politiska biträden, alltså biträdande höga representanter. Man har nämligen räknat ut att givet hennes många uppgifter kommer hon kanske inte att kunna tillbringa så mycket tid i parlamentet som man önskar. Därför bör hon utse ett antal ställföreträdare som kan samråda löpande med parlamentet. Det har inte fallit i god jord i medlemsstatskretsen som menar att det finns en struktur med en generalsekreterare och en biträdande generalsekreterare som skulle kunna ta på sig denna uppgift.

Där ungefär står vi. Vi har också haft en diskussion om beslutsprocessen när man utser delegationschefer. Det är alltså det utestående.

Sammanfattningsvis råder det bred samsyn på ett antal viktiga policyområden, som föredrogs för EU-nämnden, och på måndag fattas en politisk överenskommelse om detta. Sedan vidtar förhandlingar och diskussioner med Europaparlamentet. Därefter kommer det tillbaka för ett

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Om regeringen och rådet har ambitionen att nå en politisk överenskommelse innebär det att vi bör jobba i förhoppningen om att nå beslut, det vill säga förhålla oss till en ståndpunkt och fatta beslut här i nämnden.

Anf. 21 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Vid beredningsgruppens möte fick vi klart för oss att detta handlar om fler än 5 000 tjänstemän. Det är alltså en jätteapparat som ska byggas upp. Man kan fundera över hur en linjeorganisation med så många anställda kommer att se ut. Det vi också fick höra var att de 5 000 inte bara handlar om nyanställda. Vi i riksdagen är faktiskt överens över partigränserna om budgetrestriktivitet. Vi hoppas därför att man kan se till att det verkligen blir så, det vill säga att det inte blir så många nya utan att man försöker återanvända tjänstemän som redan finns, just med tanke på att det annars verkar som om det kan bli ännu mer kolossartat.

Detta är ingen fråga utan bara ett medskick.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Jag kan göra ett medskick i samma anda. Det är alldeles riktigt, och jag kan gärna bekräfta att alla sju riksdagspartier är överens om budgetrestriktiviteten. Under resans gång hittills – den startade ju under svenskt ordförandeskap så vi är väl bekanta med frågan så här långt – har det också varit viktigt just att bemanning kan ske inte bara av Brysselbyråkrater, med all respekt i övrigt.

Det här är, såvitt jag förstår, en stötesten i förhandlingarna mellan institutionerna, alltså mellan råd, Europaparlament och kommission. Även om vi skulle vara överens både här i nämnden och sedan i rådet med de andra länderna återstår alltså förhandlingen där.

Därför är det viktigt att skicka med att man ska arbeta för bästa möjliga utrymme för kvalificerade tjänstemän från medlemsstaterna, även Sverige, så att vi kan blanda tjänstemän. Det är hela poängen med utrikestjänsten.

Vad jag skulle vilja be kabinetssekreteraren kommentera ytterligare, om han kan, är var, när och hur Europaparlamentet förväntas agera. Vi har hittills fått navigera efter informella kontakter med politiker, pressmeddelanden och uttalanden och annat i närmast hotfull ton där poängen ofta brukar vara att vi får väl se när Europaparlamentet kan fatta beslut, och det här blir svårt att göra före sommaren.

Det är den information vi har från öppna källor. Vet kabinetssekreteraren något närmare? Kan han bedöma när och hur förhandlingarna med Europaparlamentet verkligen kan ta fart? Hur kan personalfrågan spelas i så önskvärd riktning som möjligt, alltså inte för dyrt, men ändå med största möjliga svenska inflytande?

Anf. 23 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Låt mig först säga att de två målsättningar som här angavs, både budgetrestriktiviteten och medverkan och bemanning också av tjänstemän från medlemsstaterna, är två viktiga målsättningar även för regeringen. Dem skrev vi in redan i ordförandeskapsrapporten som ju godkändes av stats- och regeringscheferna i oktober. Det har varit en viktig ledstjärna.

Vad gäller bemanningen med medlemsstaterna kan jag säga att vi redan i oktober förra året i ordförandeskapsrapporten fick med målsättningen att när väl EEAS är utvecklat ska en tredjedel av tjänstemännen komma från medlemsstaterna. Det är något som medlemsstatsrepresentanterna i Bryssel under de här diskussionerna har varit väldigt måna och angelägna om att påminna om.

Det har naturligtvis skapat en del byråkratisk huvudvärk för institutionerna över hur det här nu ska gå till. Men jag tror att det vid det här laget har sjunkit in ordentligt, både i kommissionen och hos Catherine Ashton, att detta är ett absolut krav från medlemsstaternas sida.

Nu diskuteras just att i samband med diskussionerna på måndag förbereda en anmodan från rådet till Catherine Ashton att lägga fram en plan på hur målsättningen om en tredjedel ska uppnås. Tanken är att vi förhoppningsvis vid nästa FAC ska få en sådan plan.

Diskussionerna pågår, men jag hör att ett förslag som diskuteras är att man ska ha ett åtagande från den höga representanten att denna tredjedel ska nås senast 2013, det vill säga om två och ett halvt år under det att EEAS är under uppbyggnad. Det är en av de idéer som cirkulerar. Vi får se var samförståndet till slut landar när ministrarna diskuterar detta på måndag.

Vad gäller ordförandens andra fråga om var, när och hur Europaparlamentet förväntas agera är det så att för att komma i gång med parlamentet är det av betydelse att rådet gör färdigt sin position. Det är därför det är angeläget att hålla momentum och försöka få en politisk överenskommelse på måndag, för i direkt fortsättning kan då förhandlingarna med Europaparlamentet påbörjas.

Det är klart att vi har hört, och det är en klassiker i diskussionerna mellan råd och parlamentet, att det mullrar i parlamentet innan, men vi ska förhoppningsvis kunna hitta en kompromiss och ett samförstånd. Det här är ett gemensamt åtagande från alla institutioner i EU. Det står i Lisabonfördraget, och det är väldigt angeläget att vi får utrikestjänsten på plats. Det får inte försenas på grund av rivaliteter och motsättningar mellan institutionerna, så att den här viktiga målsättningen inte följs upp och genomförs i god tid.

Därför är väl inriktningen att diskussionerna med parlamentet först kommer att pågå under maj månad och kanske början på juni och att man sedan kan knyta ihop säcken. Men jag tror att man ska vara försiktig med att göra prognoser över den exakta tidsåtgången i dessa interinstitutionella förhandlingar.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Har vi några ytterligare frågor eller kommentarer i dag? Jag finner inte så.

Då har vi att förhålla oss till regeringens ståndpunkt i sak, och jag finner att det finns stöd för densamma.

Sedan har vi punkt 6, Europeiskt medborgarinitiativ. Den bereds av konstitutionsutskottet och diskuterades därför inte in extenso i utrikesutskottet, kan jag tänka mig. Däremot avgav KU ett utlåtande om grönboken om detta. Frågan i sig har förstås också ingått i riksdagens behandling av Lissabonfördraget. Utlåtandet har beteckningen 2009/10:KU32.

Nu ska detta ta fastare form, och det föreligger ett fakta-pm från regeringen inför denna behandling, som nämndens ledamöter har fått. Nu ska det, såvitt jag förstår, hållas riktlinjedebatt.

Anf. 25 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Kommissionen presenterade den 31 mars sitt förslag till förordning om medborgarinitiativ. Det är som vi vet en uppföljning av Lissabonfördraget, där det anges att de närmare förutsättningarna för medborgarinitiativet ska regleras i en förordning.

Som vi minns innebär ett medborgarinitiativ enligt Lissabonfördraget att en miljon unionsmedborgare i ett betydande antal medlemsstater ska kunna ta initiativ till att uppmana kommissionen att lägga fram förslag till en EU-lagstiftning. Som fru ordföranden nämnde fick nämnden del av regeringens fakta-pm i frågan samt det meddelande som det spanska ordförandeskapet skickat ut inför debatten i allmänna rådet på måndag. Det är en första politisk orienteringsdebatt, där medlemsstaterna ska ges möjlighet att reagera på förslaget i dess helhet.

Vår utgångspunkt för debatten i allmänna rådet är att användarvänligheten, om jag uttrycker mig så, bör stå i centrum när närmare regler om medborgarinitiativet utformas. Vi förespråkar därför en enklare modell än den kommissionen har lagt fram. Risker är annars att medborgarinitiativet mister sin kraft som ett nytt demokratiskt verktyg.

Efter orienteringsdebatten i allmänna rådet nu på måndag väntar naturligtvis fortsatta förhandlingar under våren. Det spanska ordförandeskapet siktar på att nå en rådsposition och förhoppningsvis enighet med Europaparlamentet under våren eller sommaren.

Jag behöver kanske inte sammanfatta förordningen, men som nämnden har kunnat se handlar det om att specificera vad som menas med ett betydande antal medlemsstater. Det är nu en tredjedel. Sedan har man lagt in ett antal kontrollstationer om hur kommissionen ska arbeta och hur rösterna ska kunna räknas.

Det finns en matematisk modell för det, men allt detta återfinns alltså i faktapromemorian.

Anf. 26 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag har en kontrollfråga. Vi som vid något tillfälle har varit med om den möjlighet som finns i svenska kommuner att kräva kommunala folkomröstningar vet att oavsett på vilken sida vi har suttit har det blivit ett evigt kattrakande över vem som har rätt att begära folkomröstningen. Ibland sitter man och talar om att nej, den där har inte rätt till det, men det har den där och så vidare.

Jag ska inte säga att jag har läst in mig på det här ärendet, men jag vill ställa frågan: Har man klarat ut de formella reglerna så att inte något organ ska kunna sitta och säga att de här 200 000 medborgarna var inte godkända? Det har ju varit ett ständigt problem vid så gott som varje

Anf. 27 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Hela syftet med den här förordningen är att klara ut precis detta, och det finns nu ett förslag som ger svar på dessa frågor. Det ska vara en unionsmedborgare, man räknar så ut att det ska vara 9 stater av 27 och sedan hur många röster som krävs i ett land för att man ska få räknas in i denna tredjedel.

Man har en matematisk modell för detta. Man ska multiplicera antalet Europaparlamentariker med 750, vilket för Sveriges del betyder 15 000 röster. För att Sverige ska kunna vara med i den här tredjedelen måste alltså 15 000 namnunderskrifter finnas.

Sedan föreslås det kontrollstationer. Vid den första ska kommissionen konstatera att det inte motsätter sig värderingarna i EU-fördraget och vid den andra kontrollstationen, efter 300 000 namnunderskrifter, att det också befinner sig inom kommissionens kompetensområde. Slutligen kontrolleras att man har en miljon namnunderskrifter, och då ska de statliga myndigheterna kontrollera att det verkligen stämmer och att det inte är några oegentligheter när man har räknat.

Allt det där tycker vi kanske är i krångligaste laget. Vi vill ju gärna att det ska vara användarvänligt, som jag nämnde. Hela syftet är alltså att klara ut de frågor Börje Vestlund ställde.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Jag håller med Börje Vestlund och vill göra ett inspel om att man inte ska tolka det här med unionens värderingar alltför restriktivt. Det är vanskligt om det skulle användas till en politisk tolkning som i praktiken blir förhandsavgörande. Sådant kommer folk att bli sura på, på ren svenska.

Anf. 29 CHRISTINA AXELSSON (s):

Det är viktigt att man också gör det enkelt så att det faktiskt är möjligt för människor att samla in namnunderskrifterna. För att det ska vara enkelt behöver naturligtvis mycket göras på nätet. Det står också att man öppnar för att det ska kunna göras på nätet, men om man ska öppna hemsidor och annat vet alla att det många gånger kan vara väldigt dyrt. Där kan man kanske kräva att de EU-kontor som finns är behjälpliga med att göra detta så att det går att genomföra.

Jag vet inte vem som ska vara behjälplig, men det måste på något sätt vara möjligt för medborgarna att ta ett sådant initiativ och inte vara så krångligt och avancerat att det helt enkelt inte går.

Anf. 30 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag är inne på samma fråga, kan man säga. Man säger "namnunderskrifter" och "unionsmedborgare". Vad är det man tänker sig ska räknas, och hur ska man kontrollera namnunderskrifterna utan att det nästan kan användas som någon form av åsiktsregistrering? Det är lite svårigheter där också.

Anf. 31 BILLY GUSTAFSSON (s):

Det jag har att säga är mer för protokollets skull.

I samband med att vi behandlade det här i konstitutionsutskottet gällde det just den problematik som Christina Axelsson tar upp. Å ena sidan handlar det om att göra det enkelt, det vill säga att det finns ett förtroende för att man verkligen kan använda det här instrumentet. Å andra sidan måste det finnas en rättssäkerhet. Det går ju inte att ha det här på hur lösa boliner som helst.

Utan att jag kommer ihåg alla detaljer var vi helt överens i utskottet om utgångspunkterna. I det yttrande som vi avgav uppfattade jag, när regeringen mottog det, att vi även i den meningen var överens.

En del i det här med enkelhet, som jag minns det, var att när man skulle göra själva genomförandet skulle man utgå från respektive lands egna regler, exempelvis när det gäller verifiering. Vi har ju inga speciella regler när man ska ha sådana här medborgarinitiativ om lokala folkomröstningar. Samma ordning skulle då gälla i det här fallet, om jag minns det rätt.

För protokollets skull vill jag alltså säga att vi var helt överens, och den efterföljande hanteringen från regeringen anslöt sig till de synpunkter som KU hade beträffande grönboken. Det kanske kan ha ett visst värde att notera detta i protokollet.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Det finner jag mycket värdefullt. Utlåtandet har bifogats handlingarna till nämnden, och såvitt jag förstår var konstitutionsutskottet enigt. Detta är nu extra tydligt sagt för protokollet.

Anf. 33 MARGARETA CEDERFELT (m):

Ordförande! Jag kan bekräfta det som Billy Gustafsson säger. Det var ett enigt konstitutionsutskott som avgav sitt yttrande, och precis som Billy säger noterade vi att regeringen antog vårt utlåtande.

Vi sade också att det inte får vara så att det europeiska medborgarinitiativet på något sätt leder till att EU:s kompetensområde utvidgas. Initiativen ska hålla sig inom EU:s kompetensområde. I övrigt ansluter jag helt och hållet till Billy Gustafssons synsätt.

Anf. 34 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag finner att det finns ett brett samförstånd över hur det här ska hanteras. Vi vill göra det både enkelt och naturligtvis rättssäkert.

Det fanns också en fråga om unionsmedborgarna. Det är alltså fråga om de som är medborgare i något av EU-länderna och som har rösträtt till Europaparlamentet. Det anges som kriteriet. Frågan har också varit uppe om någon som inte är medborgare i ett EU-land men som är permanent boende där kan lämna sin namnunderskrift. Svaret är nej på det.

Texten har varit tydlig. Kontrollstationerna är så uppbyggda att det hela ska hållas inom EU:s kompetensområde. Man kan till och med göra det snävare. Det är kommissionens kompetensområde som är den inhägnad inom vilken medborgarinitiativet ska hållas.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Det här är en riktlinjedebatt.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Nu ska vi alldeles strax byta ämne och prata lite om rättsliga frågor. Det pågår kopiering av det papper vi pratade om i morse innan kabinettssekreteraren kom. Jag vill flagga för det. Vi pratar lite mer om det om en liten stund.

Först ska vi göra färdigt allmänna rådet. Enligt uppgifter per e-post har Europaministern för avsikt att också ta upp en fråga. Det står ingen punkt Övriga frågor på min agenda, men såvitt vi förstår vill Birgitta Ohlsson lyfta upp frågan om den nya teknikens möjligheter för sammanträden och så vidare med anledning av det beramade askmolnet. Kan kabinettssekreteraren berätta lite om det?

Anf. 36 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det stämmer, fru ordförande. Idén är att Europaministern vid mötet under punkten Övrigt vill att vi ska belysa behovet av alternativa mötesformer inom EU. Frågan har, precis som ordföranden var inne på, aktualiserats med anledning av vulkanutbrottet på Island och efterföljande restriktioner på flygresor. Hon kommer därför att föreslå att rådssekreteriatet uppmanas att utreda möjligheten att i större utsträckning använda sig av möten med hjälp av modern informationsteknologi.

Det handlar naturligtvis om EU-möten på alla nivåer. Från demokratisk synvinkel menar vi att det är viktigt att inom EU kunna hålla möten och fatta beslut oavsett hinder för resor. Vidare är det betydelsefullt även med tanke på den inverkan resandet har för miljön. Det här är en synpunkt som också börjar vädras i andra rådskonstellationer. Jag tror att det finns ett intresse för att frågan utreds. Det kommer att utlösas av den fråga som Europaministern kommer att ställa på måndag.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Transportministrarna har, som bekant, redan provat. Är detta något som Europaministern vill försöka få fram ett rådsbeslut om eller att något uppdrag ska ges någon fastare form?

Anf. 38 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

På det här stadiet gäller det att väcka frågan. Sedan får institutionerna komma tillbaka med något förslag. I det läget kommer det att handla om någon form av beslut.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

För ordningens skull tackar jag för informationen i frågan. Är det någon av ledamöterna som har fler frågor på det här stadiet? Jag finner inte så. Svenska riksdagsledamöter är annars väl bekanta med reseproblem och den nya teknikens möjligheter. Det är en angelägen fråga att ta upp.

För att köpa en minut medan kopiering pågår kan jag nämna att vi just fick veta att det omnämnda departementsrådet Axel Wernhoff nyss utsetts till generalkonsul i Jerusalem och tillträder i höst. Det var väl

trevligt för er som har haft mycket med Axel att göra. Vi hade en diskussion om hans titel förut.

Vi kan avsluta samrådet om allmänna rådet, om det inte var några övriga frågor. Nej.

Vi måste bryta den gula agendan för ett ögonblick. Det pågår nu parallellt ett rättsligt råd. Det föreligger dels en ny diariepunkt om visering. Det är en ren informationspunkt. Det anmälades att den frågan kommer upp. Dels har det flaggats – det fick vi veta i går kväll – för ett förslag till ny deklaration om Swift. Historiskt i riksdagen har det ibland blivit snabba turer om Swift. Det är vi inte helt förtjusta i – inte jag heller.

Papperet har kommit hit. Jag har inte sett det och därför inte kunnat bedöma det. Nu tänker jag högt eftersom jag inte har kunnat förbereda någonting. Vi visste att papperet skulle komma. Det är rådsmöte nu. Jag ber framför allt specialisterna i bägge läger att titta på papperet och göra en snabb bedömning av om det är materiellt nytt.

Samråd inför förhandlingsmandatet hade vi i fredags, med stöd för regeringen och avvikande meningar från v och mp. Vi meddelar rimligtvis Justitiedepartementet att de får vänta på oss – det är så det fungerar – men det kan vara bra att kunna ge dem besked om vi behöver lägga en parlamentarisk reservation, om de kan få besked om till exempel en timme eller inte.

Jag skulle vilja be specialisterna att göra en snabbedömning om vi kan samråda snabbt om det här – det berör ett papper till i samma spår som vi har pratat om – eller om riksdagen kräver mer tid. Någon ordning får det faktiskt vara.

Anf. 40 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Nu vet jag inte vilka experter ordföranden pratar om. Vi har inga sådana här. Av formella skäl, att mitt under sittande sammanträde komma in med nya papper, ska vi automatiskt lägga en parlamentarisk reservation. Vi får ta ställning senare.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi gör det. Vi meddelar Justitiedepartementet det så länge. Vi hör av oss när vi har tittat färdigt. Då blir det inte inom en timme. Vi meddelar det.

Vi går vidare till utrikesfrågorna – det som förr var stor-Gaerc, nu är det olika råd. Det är utrikes frågor, och sedan är det utrikes frågor och försvarsfrågor och därefter är det försvarsfrågor. Den uppdelningen är ungefär som den var förr. Vi börjar med utrikes. Sedan kommer även försvarsministern som sitter kvar utan kabinetssekreteraren på slutet. Vi tar det i den ordningen.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Punkt 2 gäller utrikes frågor, och vi börjar med återrapporten från mötet i rådet den 22 mars. För er från Regeringskansliet som tycker att jag är extra kinkig, svår och krävande i dag kan jag börja med att klaga lite på återrapporten.

Vi har fått en hemligstämplad återrappport som det ändå inte står tillräckligt mycket i. Det står ganska mycket i den, men det är mest "MS" och sådana olika saker som gör att det faktiskt är svårt att tyda vad som hände och vem som drev vad. Ni kan känna till att det är en sådan återrappport vi har fått och gärna komplettera muntligt där det krävs för att förstå vad som har hänt politiskt. Vi börjar med återrapporten från mötet i rådet den 22 mars.

Anf. 43 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag ska inte orda mer om den skriftliga rapporten som nämnden har fått utan i stället lyfta fram de frågor och synpunkter som diskuterades vid utrikesministrarnas lunch samma dag. Jag noterar naturligtvis vad ordföranden hade att säga om rapporten.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 44 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vet inte om jag hängde med här riktigt. Var det den 22 mars? Ja. Här har vi de två jordbävningarna. Jag hade frågor om dem.

När det gäller Haiti står det något här om förutsättningen för ägande av mark, även av icke-haitier, eftersom det skulle öka turismen. Jag skulle vilja höra lite mer om vad bakgrunden till det är med tanke på hur många utländska bolag som slår sig ned lite överallt runt om i världen i fattigare länder och kanske inte alltid bidrar så mycket till fattigdomsbekämpningen i det land de befinner sig i utan snarare berikar sig själva.

Sedan tänker jag också på Chile. Här står det klart och tydligt att Chile upplever att stödet från EU har varit positivt och tydligt. Jag tänker på den diskussion vi hade här där det snarare handlade om att Chile är så pass rikt att det får klara sig självt. Tydligen har det inte varit likadant från de andra EU-länderna.

Vi har nu en annan jordbävningskatastrof. Kommer man över huvud taget att ta upp den i EU-kretsen?

Anf. 45 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Ordförande! Min fråga gäller punkten Övriga frågor, Ukraina och den diskussion som redogörs för här när det gäller viseringsinstrumenten och viseringsliberaliseringsavtal. Jag ser att inte minst vår egen utrikesmi-

nister försöker trycka på. I rapporten framkommer det att det är en blandad syn på detta. Det vore intressant att höra framför allt vilka som har en annan uppfattning och hur man resonerar för att bromsa.

Anf. 46 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Jag sade inledningsvis att jag inte skulle gå igenom rapporten eftersom den finns utan att jag skulle koncentrera mig på diskussionen under lunchen. Hur som helst: Jag kommer naturligtvis tillbaka till punkten om Haiti. Ja, den höge representanten fäste EU-ländernas uppmärksamhet på detta. Det är viktigt att hon och EU-institutionerna har uppmärksammat problemet och tar tag i det. Precis som du säger är det en viktig aspekt.

Vad gäller Chile har några EU-stater, vi också för övrigt, engagerat sig i jordbävningen där – naturligtvis även Spanien mycket starkt. Vi har skickat ut experter, och vi fick en begäran om en bro. Bron går nu per båt. Vårt problem har varit att våra experter som skulle hjälpa till med att sätta ihop bron fastnade i det isländska askmolnet och kom i väg med en väldig försening. Förhoppningen är att bro och experter ska komma fram till Chile ungefär samtidigt. I varierande grad har EU-länderna stöttat Chile efter jordbävningen. Grundinställningen har samtidigt varit att chilensarna till skillnad från haitierna har kunnat ta itu med sin katastrof på ett betydligt mer effektivt och strukturerat sätt. Landet har helt andra resurser än i fallet Haiti.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 47 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Jag har en kompletterande fråga: Vilka länder är det som står för motståndet?

Anf. 48 Utrikesrådet BJÖRN LYRVALL:

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Har vi fler frågor om återrapporten? Jag finner inte så. Då lägger vi den bland de hemliga handlingarna.

Vi går vidare till information och samråd inför utrikesrådet. Jag ska först anmäla att utrikesutskottet informerades av kabinettssekreteraren i utrikesfrågorna den 22 april och i försvarsfrågorna av Peter Göthe från Försvarsdepartementet, om jag är korrekt informerad. Försvarsutskottet informerades av försvarsministern i försvarsfrågorna den 22 april.

A-punktslistan har vi redan godkänt, och då går vi närmast till punkt 3 gällande utrikesfrågorna, nämligen Sudan. Det finns utkast till slutsatser i den blå mappen.

Senast frågan var i nämnden var den 13 mars 2009. I det underlag som nämnden hittills har fått har det inte funnits en så jättetydlig ståndpunkt, så kabinettssekreteraren får gärna vara desto tydligare muntligt.

Fru ordförande! Frågan om Sudan klättrar allt snabbare upp på den internationella agendan. Perspektivet är nämligen att vi går mot en folkomröstning i januari nästa år i enlighet med nord-syd-avtalet, det så kallade CPA-avtalet, där medborgarna i Sydsudan har att svara på frågan om de vill fortsätta att leva samman med nordsudanier i ett land eller om de, vilket är en möjlighet som finns i CPA-avtalet, väljer att säga: Nej, vi vill bli ett självständigt, autonomt land och separera oss från norra Sudan.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

De frågor som bland annat måste regleras är till en början var gränsen i så fall mer exakt ska gå. Sedan måste man reglera frågan om vatten- och oljetillgångarna. Vad gäller oljan finns den huvudsakligen i söder medan alla pipelines och raffinaderier finns i norr. Om man ska få ut oljan på marknaden krävs alltså någon form av samarbete.

Man måste också reglera frågan vem som har ansvaret för skulderna i landet, och man måste även reglera frågan om man ska ha samma valuta fortsättningsvis. Det finns således en mängd frågor kring samarbetet mellan de två samhällena som måste hanteras.

Allteftersom vi närmar oss tidpunkten för folkomröstningen blir naturligtvis regionens länder utomordentligt oroliga. Det gäller Etiopien, Eritrea, Kenya, Uganda och inte minst Egypten, som naturligtvis sneglar på Nilens källor och hur detta ska hanteras.

Det är bakgrunden till det som har hänt alldeles nyligen, nämligen valet i Sudan – det första valet på 24 år – där valobservationsmissioner, bland annat från Europeiska unionens sida men också andra, i sina första kommentarer har menat att valarbetet kanske inte har den fulla internationella standard som man skulle finna önskvärd, men samtidigt måste det konstateras att det är ett steg i demokratisk riktning i och med att valet har kunnat hållas och att det har kunnat hållas under rimliga förhållanden och utan våldsutbrott.

Vi har inte valresultatet ännu. Det kommer att dröja någon vecka eller två, men redan nu har i varje fall det stora partiet i söder, SPLM, sagt sig vilja respektera valresultatet, som sannolikt kommer att leda till att president al-Bashir kommer att utkoras till segrare i valet.

Valet har haft problemet att många av oppositionspartierna inte har velat delta och därför bojkottat det, och sedan har många av logistiska skäl inte kunnat medverka. Det har gällt inte minst i Darfurområdet.

Samtidigt är förhållandet att våld inte har förekommit, att val har kunnat äga rum och att SPLM sagt sig vilja acceptera valresultatet en indikation på att den stora politiska uppmärksamheten är riktad mot förberedelserna och hanteringen av folkomröstningen i januari nästa år.

Den internationella uppmärksamheten är väldigt stor för att se till att undvika och förekomma att det leder till en konfrontation och en katastrof. Inte minst är FN framme och har skickat två utomordentligt respekterade och värderade veteraner när det gäller den här typen av frågor, nämligen eritreanen Menkerios i söder, som samverkar med Unmis, och den före undergeneralsekreteraren Gambari i norr, som verkar med Unamid.

Samtidigt är inte minst amerikanerna mycket engagerade, och nu kommer jag till diskussionen på måndag bland ministrarna. En av frå-

gorna är nämligen vad EU:s roll ska vara. Kan EU bidra? Kan EU vara en aktör, inte minst när det gäller statsuppbyggnaden i söder, för att försöka förekomma den implosionsrisk som jag tidigare nämnde? Det är ansatsen i de rådsslutsatser som nämnden har fått och som förväntas antas på måndag. Där kommer man naturligtvis att kommentera valet och de problem som har funnits, liksom nödvändigheten av att förbättra valprocessen inför nästa tillfälle och därefter rikta strålkastarljuset på de återstående delarna av CPA som skyndsamt måste genomföras. Det gäller särskilt förberedelserna för folkomröstning om södra Sudans eventuella självständighet och planeringen för tiden efter folkomröstningen. Omvärlden måste agera på ett koordinerat sätt för att stödja den processen.

Resultatet av fredsprocessen i Darfur uppmärksammas. Där har, som nämnden vet, regeringen och två av rebellrörelserna slutit någon form av normaliseringsavtal, vilket har bidragit till att få ned konfrontationstemperaturen i Darfur, som i varje fall just nu har sjunkit något. Det uppmärksammas i rådsslutsatserna, liksom behovet av fortsatt medlingsarbete för att uppnå ett allomfattande fredsavtal som tar hänsyn till de bakomliggande orsakerna till konflikterna.

Civilsamhällets betydelse understryks. Alla parter uppmanas att göra vad de kan för att framsteg ska uppnås men även för att bekämpa strafffrihet och förbättra den svåra säkerhetssituationen i Darfur. Det är naturligtvis en släng mot presidenten al-Bashir, som ju är föremål för ett åtal i internationella brottmålsdomstolen ICC.

Slutsatserna understryker nämligen att strafffrihet för grova brott aldrig kan accepteras. EU stöder den internationella brottmålsdomstolen och kräver att Sudans regering fullt ut samarbetar med ICC i enlighet med sina internationella skyldigheter. Där är adressen alltså väldigt tydlig.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Ordet är fritt i den här frågan. Ingen önskar ordet.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går, såvitt jag förstår, inte vidare till punkten om Iran just i dag eftersom den frågan är struken. Stämmer det? Ja.

Däremot skulle Kirgizistan eventuellt diskuteras. Den frågan är ny, och där finns det utkast till slutsatser.

Anf. 52 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Kirgizistan är ett nytt ämne på utrikesministrarnas bord. Anledningen är naturligtvis oroligheterna där den 6–8 april – oppositionens icke konstitutionella maktövertagande, de våldsamheter som följde i kölvattnet av detta samt tillsättningen av en övergångsregering som installerat sig själv och som består av en heterogen grupp erfarna oppositionspolitiker anförda av, som vi vet, parlamentarikern och före detta utrikesministern Rosa Otunbájeva.

Övergångsregeringen har utlovat en folkomröstning om en ny konstitution med stärkt makt för parlamentet och därpå val inom sex månader. Nu får vi höra i dag att valet är utsett att hållas den 10 oktober och att folkomröstning ska hållas dessförinnan.

Vi vet att Kirgizistans före detta president Bakijev har lämnat landet. Han har landat i Vitryssland, där han uppehåller sig. Men fortfarande

råder osäkerhet kring säkerhetssituationen. Det har förekommit en hel del våldsamheter. Där är det svårt att göra skillnad mellan det som är att hänföra till ren kriminalitet och de våldsamheter som uppstår i kölvattnet av en mycket svag statsstruktur där å ena sidan olika grupper tar för sig och å andra sidan Bakijevs kvarvarande anhängare fortfarande försöker bana väg för någon form av återgång för Bakijev, något som dock är högst osannolikt, särskilt som vi vet att Ryssland på ett mycket tidigt stadium uttalat sitt stöd för övergångsregeringen. Även andra internationella aktörer har gjort detsamma.

Den slutsats som vi drar, och det blir också huvudfrågan vid diskussionen bland ministrarna på måndag, är att det handlar om att se på vilket sätt EU och det internationella samfundet i det här formativa, osäkra läget kan etablera någon form av dialog med den nya övergångsregeringen och driva och verka för att den ska gå mot ökad demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och samarbete i normala former.

Där har vårt EU-sändebud, Pierre Morel, som rapporterade till KUSP alldeles nyligen, inte minst pekat på behovet av bistånd. På mycket kort sikt handlar det om humanitärt bistånd. Försörjningssituationen är alldeles erbarmlig. På längre sikt handlar det om ett finansiellt stöd. Landet är på bankruttens rand. Den finansiella situationen är mycket svag, om jag uttrycker mig försiktigt.

Vi i Sverige menar att EU har en särskild roll att spela i Centralasien genom att stå upp för våra värden när det gäller mänskliga rättigheter, rättsstatlighet och demokrati. I det här formativa läget måste EU ta vara på möjligheten att påverka utvecklingen i rätt riktning och undersöka möjligheterna att ge bistånd till de här områdena, och då särskilt stöd till demokratiska reformer.

Det är en sammanfattning av läget, och de slutsatser som är fortsatt under diskussion i KUSP i dag har den ansats som jag nu anger.

Anf. 53 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Jag vill först säga att vi socialdemokrater står bakom rådsslutsatserna och den svenska ståndpunkten i den här frågan. Men vi ser också att oroligheterna i Kirgizistan speglar den instabilitet och brist på mänskliga rättigheter och rättssäkerhet som finns i hela området. Vi vill bara ha fört till protokollet att det är beklagligt att regeringen har avslutat biståndsinsatserna i Centralasien. Med tanke på det som händer och oroligheterna där kanske man ska fundera på hur man hanterar frågan vidare.

Anf. 54 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Inledningsvis vill jag börja där Magdalena Streijffert slutade. När kabinetssekreteraren säger att Sverige ska spela en speciell roll i Centralasien är frågan: Hur ska vi kunna göra det? Vi har ingen diplomatisk närvaro i regionen, och den borgerliga regeringen har ju fasat ut det svenska biståndet och även lagt ned våra biståndskontor. Det gör att vi inte har någon svensk närvaro i regionen. Hur ska vi då kunna spela en speciell roll? Kommer den borgerliga regeringen att ompröva sitt beslut om att fasa ut biståndet till Centralasien nu när det finns en sådan tydlig uppmaning från EU om att man ska undersöka möjligheten att ge bistånd till regionen?

Sedan har jag en fråga om rådsslutsatserna också. Vi hade inte dem på bordet när vi hade den här frågan uppe i utrikesutskottet. Därför är de nya för mig. Det är svårt att vara motståndare till de här rådsslutsatserna, för de säger egentligen ingenting alls. Det är oerhört tunna rådsslutsatser där man bland annat välkomnar koordineringen mellan EU, OSSE och FN. Det är svårt att vara motståndare till det.

Jag blev lite förvånad när jag såg rådsslutsatserna. Utvecklingen i Kirgizistan har ju varit ytterst dramatisk de senaste veckorna, och vi får relativt tunna, intetsägande rådsslutsatser. Jag skulle vilja att kabinettsekreteraren berättade hur det kommer sig att man inte kan leverera lite mer konkreta, utförliga rådsslutsatser i ett sådant här dramatiskt läge. Min tolkning när jag ser dem är att man även på EU-nivå har lite svårt att förstå och i alla delar tolka utvecklingen i Kirgizistan och därför väljer den försiktiga linjen där man hellre säger för lite än för mycket.

Anf. 55 Kabinettsekreterare FRANK BELFRAGE:

Till att börja med vill jag säga att vi är mycket väl närvarande i Centralasien. Vi har sedan gammalt en resande ambassadör som kontinuerligt reser till dessa länder. Vi har ett nordiskt samarbete, inte minst med Norge. Sedan har vi också, vilket inte bara gäller Centralasien utan även många andra ställen, alltså av en koncentration och kraftsamling i EU-regi. I Kirgizistan finns ett land som är representerat och som spelar en väldigt roll för oss alla, nämligen Tyskland. Det är mycket viktigt att påpeka att det inte alls är urvattnat när man åberopar både FN och OSSE. OSSE spelar en väldigt viktig roll med sin mission och sitt kontor. Vi har ett OSSE-sändebud, som just nu kommer från ordförandelandet Kazakstan, som har varit mycket aktivt. Sedan har vi FN i form av den förre slovakiske utrikesministern Jan Kubiš, och EU är ju där med sitt speciella sändebud Pierre Morel. Det har naturligtvis förekommit många diskussioner med andra parter som har ett intresse i Kirgizistan, nämligen Ryssland och USA. USA har ju sin bas utanför Bishkek, och den är en viktig station på vägen när det gäller försörjningen till Afghanistan.

Att ge stöd till MR- och demokratireformer är väldigt viktigt. Det är oväsentligt i vilken regi det sker. Om det skulle visa sig att det krävs någonting mycket speciellt har vi naturligtvis olika möjligheter. Det tittar vi vaksamt på, oavbrutet.

Anf. 56 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag tänker på situationen för mänskliga rättigheter och för dem som har varit politiska fångar tidigare. Jag vet att åtminstone våra gröna kolleger har släppts efter den här revolutionen, och det är vi väldigt tack-samma för. Jag antar att även många andra har sluppit ur fängelserna. Därför är det viktigt att man ger stödet till demokratiutvecklingen och stöttar de politiska partierna. Det är just det som så många efterfrågar. Det handlar om möjligheten att ha en demokrati på riktigt med flera partier. Om nu inte Sverige gör det vore det bra om ni kunde trycka på så att det blir ett starkt stöd från EU. Det vore väldigt positivt.

Anf. 57 Kabinettsekreterare FRANK BELFRAGE:

Precis som jag sade förut är det den svenska linjen att EU ska manifesteras sitt stöd och just i det här formativa skedet bidra till att genom dia-

log, diskussion och bistånd försöka få den nya övergångsregeringen att resonera precis i de termerna, mänskliga rättigheter och demokratiutövning. Där spelar återigen både FN och OSSE också en roll, vid sidan av EU.

2009/10:33

23 april

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Vi har att förhålla oss till utkastet till slutsatser och därmed till regeringens ståndpunkt. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Jag har inte hört någon explicit avvikande mening.

Vi går över till punkt 6, Strategisk debatt om EU:s resurstilldelning/förbindelser med strategiska partner. Det är en ny punkt som i princip följer upp diskussionerna på det så kallade Gymnichmötet, från vilket utrikesministern rapporterade muntligen senast han var här, och det finns också i våra stenografiska uppteckningar.

Anf. 59 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Redan under det svenska ordförandeskapet påbörjades en diskussion i EU-kretsen om hur EU ska kunna stärka sin roll som global aktör och hur man ska koppla ihop våra prioriteringar och våra strategiska intressen med de budgetresurser som står till vårt förfogande.

Den här diskussionen, som vi initierade under vårt ordförandeskap, har sedan fortsatt. Den fördes inte minst vid nästa informella utrikesministermöte som var i Cordoba i början av mars. Där ombads den höga representanten att komma med en femårsstrategi när det gäller EU:s förhållande till några av våra viktigaste samarbetspartner. Det gäller naturligtvis BRIC-länderna. Det handlar om att se hur vi i ett femårsperspektiv kan anta nödvändiga och viktiga policyslutsatser.

Det arbetet fortsätter nu. Den här gången blir det med en fortsatt diskussion. Catherine Ashtons femårsplan föreligger ännu inte, utan hon kommer att beskriva hur hon tänker sig detta och hur långt arbetet har fortskridit. Sedan kommer ministrarna att kunna få ett antal referenspunkter när det gäller hur resonemangen går och vilken typ av strategi hon tänker sig att lägga fram för ministrarna. Vi hoppas att det kommer att ske redan vid nästa utrikesministermöte. Det måste i alla fall vara färdigt och berett i mycket god tid innan Europeiska rådet möts den 16 september. Det är ett nytt informellt europeiskt möte som ska sammankallas den 16 september för att i utrikesministrarnas närvaro diskutera de strategiska optioner som Europeiska rådet och Europaunionen står inför. Som vi minns från Lissabonfördraget är en av de roller som tilldelas Europeiska rådet just att ta de strategiska grepp som kan behövas när det gäller den externa politiken; det gäller utrikes handel, ekonomi, miljö, invandring, migration etcetera.

Detta är alltså en informations- och diskussionspunkt.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Det låter inte som om det är några förhandlingar av skarpare art. Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till punkt 7 om Burma. Där är det rent tekniskt så att vi hade skriftligt samråd om Burma på A-punktslistan som avslutades i förrgår kl. 16, med stöd för regeringens ståndpunkt utan avvikande me-

ningar. Den står kvar på agendan. Det är alltså lite till, förutom det som stod på A-punktslistan, om jag förstod det rätt.

Anf. 61 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Den operativa slutsatsen är förlängningen av Burma-sanktioner, men sedan kommer det också att bli en diskussion, och slutsatser förbereds. Har de hunnit nå nämnden?

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Ja, de finns i vår mapp.

Anf. 63 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Då kan jag göra det relativt kort. Den ständiga frågan är: Hur väger vi det fortsatta trycket på Burma mot vad vi kan kalla en engagemangspolitik där vi dialogmässigt försöker förmå den burmesiska regimen att ta steg i riktning mot demokrati och respekt för mänskliga rättigheter?

Inför det val som burmeserna vill åstadkomma finns just den möjligheten. De är väldigt angelägna om att dessa val på något sätt ska betraktas som legitima av det internationella samfundet. Det kan de inte bli om inte vissa grundläggande kriterier nås, bland annat medverkande och deltagande av olika intresseinriktningar i samhället. Symbolfrågan är naturligtvis frisläppandet av Aung San Suu Kyi.

Vi har flera gånger konstaterat, inte minst i diskussioner här i nämnden, att det man anar i den burmesiska regimen strategi är att det internationella samfundet ska tröttna så småningom och släppa frågan. Det är man väl medveten om i EU, och därför fortsätter naturligtvis trycket samtidigt som man kan dosera med möjligheten till diskussion och dialog.

Låt mig lite snabbt sammanfatta slutsatserna. En första viktig punkt är att uttrycka oro och bekymmer över om vallagarna motsvarar vad vi kan förvänta oss. Ska det vara fria val måste de burmesiska myndigheterna ta till en hel del handgrepp som i dag saknas.

Tanken är att vi ska fortsätta med de sanktioner som finns. Sedan finns det en diskussion i slutsatserna om att EU ska skicka en sonderingsmission. Det skulle kunna ske i hyggligt god tid innan Asean möts. I samband med Aseanmötet kommer EU att möta den burmesiska utrikesministern. Det kan vara bra att dessförinnan ha tagit till vara de möjligheter till sonderingar som finns.

Man lyfter också fram FN:s mycket betydelsefulla roll och generalsekreterarens aktion. Det är viktigt att han fortsatt är engagerad i denna process.

Slutligen välkomnas resolution 13/25, inte att förväxla med säkerhetsrådets 1325, som FN:s MR-råd antog och den specialrapport som FN:s specialrapportör har antagit. Den lyfter fram brott mot det vi kan anse vara det viktiga när det gäller mänskliga rättigheter och humanitär rätt.

Det är diskussionen. Björn Lyrvall påminner mig om att man i slutsatserna också välkomnar Aseanordförandens uttalande den 9 april som understryker betydelsen av nationell försoning och lyfter fram betydelsen av att valen blir, som det heter, free, fair and inclusive.

Anf. 64 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Precis som man beskriver i rådsslutsatserna och argumentationen kring förlängningen av sanktionerna har det inte skett några förbättringar i landet, snarare tvärtom; våldet har ökat. Man ser betydligt fler som försöker fly till gränserna mot Thailand. Fler politiska aktivister sitter i fängelse i samband med att de ska försöka ha ett val nu under året.

Jag är lite besviken över rådsslutsatserna och vill ställa en fråga som gäller detta. Vallagarna är inte fria och demokratiska. Aung San Suu Kyis parti NLD, som är det största partiet, har sagt att det ska bojkotta valet. I rådsslutsatserna står det att man är orolig. Jag vill fråga om det finns någon fundering från den svenska regeringens sida eller någon diskussion i EU om att man kanske redan nu borde fördöma de här valen i samband med att man ser att det inte kommer att ske på ett demokratiskt och rättvist sätt.

Det är redan flera länder som har fördömt valen. Jag hörde att Danmarks utrikesminister har gjort tvärtom och uttryckt tron att detta kanske kan vara ett steg mot demokrati, vilket jag tycker är ett olyckligt uttalande. Min fråga handlar om den svenska regeringens ståndpunkt. Hur kommer man att agera i den frågan?

Min andra fråga rör den rapport som FN:s särskilda sändebud Quintana presenterade den 15 mars, tror jag att det var. En av hans rekommendationer var att man skulle tillsätta en kommission för att utreda om det finns möjlighet att sätta militärjuntan i Burma under den internationella brottmålsdomstolen med tanke på de brott man begår i landet mot sin befolkning. Mina frågor är: Vad tycker Sverige om den frågan? Kommer Sverige att agera inom Europeiska unionen för att försöka få till denna kommission?

Anf. 65 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vill instämma i det som Magdalena Streijffert sade men också tillägga att det i går var ett seminarium i riksdagen om Burma som Magdalena ordnade. Där fick vi frågan var Sveriges röst är. Sverige har ett väldigt gott rykte i många länder och bland många människor när det gäller respekten för de mänskliga rättigheterna etcetera. Regeringen talar mycket om att vi ska tala med en röst i EU och att det är så viktigt att vi gör allting gemensamt. Men vissa länder gör faktiskt inte det, som Danmark och vissa andra. Vår röst efterfrågas just därför att vi kanske är det land som allra mest har utmärkt sig för att alltid försvara de mänskliga rättigheterna.

Om vi inte uttalar oss om det här ses det som väldigt konstigt. Många länder, kanske mest i Asien, tycker att EU egentligen bara är en blaha-blah-organisation. De förstår inte varför länder här självmant väljer bort sin självständighet. De tycker inte att EU är någonting att lyssna på. Burma kanske skulle lyssna mer på en svensk röst.

Anf. 66 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Bodil Ceballos ger mig anledning att lyfta fram det som jag kanske inte sade i min inledning, betydelsen av grannarna och det regionala perspektivet. EU:s påtryckningar i all ära – det som kan ha ökad verkan är naturligtvis det som händer i regionen. Där är Aseankretsen naturligt-

vis väldigt viktig. Därför har vi – och nu kommer jag vidare till den svenska rösten – engagerat oss väldigt mycket i att försöka få grannländerna runt Burma att agera.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Det för mig vidare till Magdalena Streijfferts fråga. Det är tydligt uttalat i slutsatserna i paragraf 3 att vi konstaterar att de vallagar som publicerades i början av mars – nu ska jag citera på engelska – do not provide for free and fair elections and notes that the authorities of Burma still have to take the steps necessary to make the planned election later this year a credible, transparent and inclusive process. Det är alltså ett klart underkännande av vallagarna.

Men sedan ska vi tala med dem, och de ska känna på att det finns krav från vår sida. Det är därför vi har den här sekvensen, sonderingsmissionen och diskussionen i samband med att vi träffar dem i maj i Asean, så att de vet att vi kräver av dem att de ska rätta till vallagarna. Det är mycket betydelsefullt.

Specialrapportören Quintana rapporterar till FN:s MR-råd. Där lyfter man i slutsatstexten fram betydelsen av att Burma samarbetar med honom. Han har ställt krav, vilka du hänvisar till. Det är mycket viktigt. Också där är EU:s röst väldigt tydlig.

Låt mig göra en avslutande kommentar. Inte i något sammanhang tror jag att man skulle tvivla på var den svenska rösten är och vad vi tycker och menar. Det har vi sagt både offentligt och i EU-sammanhang och inte minst klargjort här i nämnden.

Anf. 67 BODIL CEBALLOS (mp):

Det var inte den bild vi fick i går. Där efterfrågade man just den svenska rösten: Vad säger Sverige? Självklart talade man också om den regionala kontexten och vikten av att ta ställning. Men länderna i närområdet behöver även påtryckningar från oss övriga för att ta ställning. Det var, tyckte jag, ett klart budskap i går.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Syftar ”i går” på utrikesutskottets information?

Anf. 69 BODIL CEBALLOS (mp):

Nej, det syftar på det seminarium som ägde rum här i riksdagen.

Anf. 70 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Jag skulle vilja fråga kabinetssekreteraren hur dialogen fortskrider. Vilka krav är det man ställer? Om valet nu inte blir demokratiskt och rättvist, vilket vi inte tror att det blir, vad gör EU då? Jag tror att det är viktigt att ha den framförhållningen. Vilka åtgärder och möjligheter har Europeiska unionen om det inte skulle bli ett demokratiskt och rättvist val?

Anf. 71 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Först svarar jag på den sista frågan. EU har för vana att vara väldigt tydligt och kommentera val, särskilt sådana som är tveksamma. Det har

tidigare skett i det roterande ordförandeskapets regi. Nu har det övergått till att ske i den höga representantens regi, som talar å EU:s vägnar. Hon har uttalat sig om valen i Sudan och om perspektivet i Kirgizistan. Är det så att vi menar att valet varit undermåligt och inte kan räknas som ett riktigt val kan vi tveklöst räkna med – det vågar jag säga – att hon å EU:s vägnar mycket tydligt kommer att säga vad vi tycker.

Jag vet inte om någon från Regeringskansliet var med på seminariet, men låt mig ändå fortsatt envist säga att regeringens engagemang i Burmafrågan är väldigt tydligt. Det kan inte råda någon tveksamhet om vad vi tycker. Bland annat var det vi som tog initiativet till att det skulle finnas ett EU-sändebud, italienaren Fassino. Carl Bildt har varit mycket engagerad i sina samtal med både den ena och den andra parten i regionen för att driva våra ståndpunkter.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i denna fråga.

Vi går vidare till punkt 8, Övriga frågor. I mina officiella handlingar står det ingenting om övriga frågor. Sedan har jag fått en muntlig uppgift om att det finns en övrig fråga om Somalia. Fråga ett: Stämmer det? Fråga två: Finns det ytterligare övriga frågor i utrikesdelen?

Anf. 73 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Ja, det stämmer att det finns en övrig fråga om Somalia, och det finns övriga frågor också om Madagaskar, Georgien och Kosovo. Jag kan kort karakterisera dessa.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Kan kabinettssekreteraren göra en inledning om alla fyra, så får vi behandla dem en i taget sedan?

Anf. 75 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag börjar med Madagaskar. Det har kommit en förfrågan från Afrikanska unionen. Det är därför den kommer upp under punkten Övriga frågor. Afrikanska unionen har sanktioner mot Madagaskar och vill be EU att överväga om man kan ansluta sig till Afrikanska unionens sanktioner mot Madagaskar i ljuset av de konstitutionella konfrontationer som ägt rum och de olika diskussionerna om maktövertagandet som har skett där. Eftersom det är en övrig punkt fattas naturligtvis inga beslut, utan det blir mer en presentation från den höga representantens sida över ämnet och även en diskussion om huruvida man kan tänka sig att gå vidare i en diskussion. Från svensk sida står vi öppna för detta men har naturligtvis inte bestämt det slutligt. Det får ske i ljuset av diskussionen och de rekommendationer som den höga representanten ger.

När det gäller Georgien är det den litauiske utrikesministern som har gjort ett besök där och vill dela med sig till sina kolleger av sina erfarenheter och reflexioner efter besöket i Georgien.

Samma sak gäller Kosovo. Den slovakiske utrikesministern Lajčák har varit där och vill dela med sig av sina erfarenheter och reflexioner.

Vad gäller Somalia är det en bön till den höga representanten att redovisa läget i förhandlingarna med ett antal afrikanska stater om lagföringen. Det är den gamla problematiken som vi har haft uppe i både EU-nämnden och utrikesutskottet ett antal gånger. Vid konvojering av handelsfartyg och WFP:s försörjningsfartyg till Somalia har det hänt, och kommer kanske att hända även framöver, att pirater omhändertas. Var lagför man dem?

Man har haft ett avtal med Kenya. Nu har Kenya sagt upp detta avtal. Det finns ett nytt avtal med Seychellerna, men det är begränsat till de seychelliska vattnen. Det finns nu en ansats till att se om man kan få till avtal med andra länder. Man diskuterar framför allt med Mauritius, Moçambique, Uganda, Tanzania och Sydafrika.

Den kenyanska problematiken är – anar vi utan att vara riktigt säkra på vår sak – att de kanske vill ha mer bistånd för att rusta upp sin rättssektor och kriminalvårdssektor. Det är väldigt tydligt från kenyansk sida att de inte vill stå ensamma som den plats där man lagför somaliska pirater. De tycker att det också ska gälla andra afrikanska stater.

Genom att förhandla med de andra kan man ha en förhoppning om att också Kenya kommer tillbaka och är beredd att ta emot. Parallellt med detta har man inlett en diskussion om att skapa en regional eller internationell domstol. Det är en diskussion som förs i säkerhetsrådet i New York. Där har bland andra Ryssland och Frankrike engagerat sig. Problemet är att det tar tid, och det kommer att ta en tid innan detta skulle komma att falla på plats. Under tiden finns på kort sikt behov av att hitta alternativa vägar i stället för Kenya. Det är det som den höga representanten ska redovisa under punkten Övrigt.

Anf. 76 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Jag har bara en ordningsfråga. Vi har ju haft ett skriftligt samråd om terrorlistning med koppling till Somalia. Kommer det på något sätt att beröras i dag? Somalia finns ju på dagordningen i flera olika punkter. Eller är den frågan helt utestående från dagordningen?

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Det är alldeles riktigt att vi har haft ett skriftligt samråd. Det hade jag kunnat nämna apropå den övriga frågan om Somalia. Det skriftliga samrådet är avslutat. Det förväntas vi ha med oss, och det är bara här och nu som vi pratar om Somalia, så gör det om du vill. A-punktshanteringen avslutades i morse kl. 9. Det brukar ju vara öppet under sammanträdet, men så är det inte nu.

Anf. 78 HANS LINDE (v):

Då passar jag på att ställa en fråga. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § of-
fentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Den har EU-nämndens ledamöter fått i de hemliga handlingarna.

Jag har fortfarande svårt att se var rättssäkerheten kommer in i den här processen. Hela rättsstaten bygger ju på principen att man är oskyldig tills motsatsen har bevisats. Här har en person på förhand blivit dömd ohörd och har först i efterhand möjlighet att överklaga domen.

Jag har förstått att det är regeringens position att man kommer att stödja listningen av den svenska medborgaren. Jag undrar hur man kan göra det i ljuset av att rättssäkerheten har varit oerhört svag i processen.

Anf. 81 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det finns två steg här. Det första är att vederbörande själv måste överklaga och dra i gång en rättsprocess i förhållande till FN-listningen och säkerhetsrådets listning. När sedan listningen ska transponeras i EU-rätt kommer vi från den svenska regeringens sida in. Efter det så kallade OMPTI-fallet och de utslag som har givits av förstainstansrätten i EG-domstolen måste det också finnas en rättssäkerhetsprövning i bemärkelsen en ordentlig motivering innan listningen kan äga rum. Sedan finns det möjlighet att diskutera, och slutligen kan det återigen hamna i EG-domstolen för prövning, vilket nu har skett ett antal gånger.

Från svensk sida har vi under ett antal år aktivt verkat både på FN-nivå och på EU-nivå för att just förbättra procedurerna med rättssäkerheten. Som Hans Linde påpekade är det mycket viktigt att rättssäkerhetsdimensionen iakttas och säkras, samtidigt – och detta är mer i händerna på polis och åklagare – som vi har att förhålla oss till hur man ska värja sig mot terrorism och frågan vad som är tillåtet eller inte i form av stöd till verksamheter.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag ska precisera något om det skriftliga samrådet. Som ni kanske gissar fanns det en avvikande mening från Vänsterpartiet. Samrådet avslutades i går den 22 april kl. 8 på morgonen. Då hade vi förlängt det från kl. 16.00 dagen före efter att ledamöter hade bett om mer information och också fått det. Det fanns då stöd för regeringens ståndpunkt från övriga partier.

Anf. 83 HANS LINDE (v):

Jag kan väl för protokollets skull säga att vi självklart inte motsätter oss att man bekämpar terrorism. Det är en fruktansvärd form av brott. Men det ska ske på ett rättssäkert sätt, och vi bedömde att vi utifrån det underlag vi fick under det skriftliga samrådet inte kunde ställa oss bakom listningen.

Nu säger kabinettssekreteraren att det ska vara en ordentlig motivering. Den motivering som har presenterats är ju på två rader och är mycket allmänt hållen. Jag undrar om man skulle kunna få mer information. Vad är det de facto som den här personen har gjort som är så allvarligt att man ska vidta dessa ytterst omfattande åtgärder mot honom? >>>

Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Anf. 84 BODIL CEBALLOS (mp):

Vi har inte anmält avvikande mening med tanke på att detta ju går att överklaga och att det är en längre process. Men frågan är vilket stöd individen får under överklagandeprocessen. Den kan ju också ta väldigt lång tid. Hur är det med rättshjälp och sådana saker? Finns det någon beredskap för det?

Anf. 85 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är naturligtvis upp till honom själv att begära det stödet om han vill överklaga. Som i alla rättsprocesser är det också upp till vederbörande själv att ta ansvar. Vi har ett system och ett regelverk för detta i Sverige.

Det här är en rättsprocess, och den kommer att ta tid. Jag har inga kommentarer till FN:s beslut. Vi sitter inte med i säkerhetsrådet och än mindre i sanktionskommittén, så jag kan inte kommentera hur FN har kommit fram till exakt denna motivering. Men jag noterar att det finns en process framöver där vederbörande själv har att överklaga om han vill. Sedan kommer transponeringen in i EU-systemet, och där finns ytterligare rättssäkerhetskontroller.

När allt detta är sagt är det naturligtvis självklart att vi från svensk sida sedan ett tag tillbaka har varit mycket kritiska och har drivit fram en del förbättringar i rättssäkerhetsavseende som vi menar är väldigt väsentliga. Jag påminner exempelvis om fallet med de tre tidigare somalier som var listade och som vi så småningom fick avlistade. Det finns alltså rätt mycket att göra. En del har skett, men vi driver detta vidare.

Anf. 86 HANS LINDE (v):

Jag ber om ursäkt om jag drar ut diskussionen på en övrig punkt, men jag tycker att detta är en ytterst allvarlig fråga. Vi hade en mycket omfattande debatt i Sverige efter de tre fall som kabinettssekreteraren refererar till. Nu har vi ett nytt fall som på många sätt är liknande till sin karaktär. Då väljer regeringen att återigen ställa sig bakom en listning.

Jag förstår på kabinettssekreteraren att den svenska regeringen uppenbarligen inte har mer information om det här fallet än dessa två meningar till motivering. Det gör mig nästan ännu mer oroad att en svensk regering väljer att ställa sig bakom en terrorlistning av en svensk medborgare utifrån en motivering som är oerhört allmänt hållen och som är på två meningar. Det är uppseendeväckande.

Anf. 87 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är kanske en självklarhet, men jag måste ändå påminna om att vi är bundna av FN-stadgan, och vi är folkrättsligt bundna av säkerhetsrådets beslut. Det finns också med i ekvationen bland de skyldigheter vi från svensk sida har åtagit oss. Vi ska följa beslut av säkerhetsrådet.

Samtidigt vill jag återigen påminna om det arbete som vi har lagt ned för att förbättra procedurerna och lyfta fram rättssäkerhetsaspekterna. Jag har precis av mina medarbetare fått ett papper som heter *Guidelines of the Committee for the Conduct of its Work*, som handlar om Somalia-sanktionskommittén och hur den arbetar. Det är ett papper som antogs som riktlinjer för hur man överprövar, hur överklagandeprocessen kan gå till och motiveringen. Det har vi varit med om att driva fram från maj

förra året. Det är ett papper som jag gärna delger Hans Linde, så att han kan se hur det är tänkt och vilka möjligheter som vi har drivit fram ska finnas för att förbättra rättssäkerhetsaspekten, lite i ljuset av erfarenheterna från de tre förra fallen.

2009/10:33

23 april

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Rättssäkerhetspapperet tror jag har allmänintresse i EU-nämnden, så det kan vi väl be UD att skicka över till nämndens kansli, så att det kan spridas till hela nämnden.

Anf. 89 GUSTAV BLIX (m):

Fru ordförande! Jag har bara en kort fråga. Om jag har förstått dokumenten rätt handlar det inte om en utan två svenska medborgare, varav en är bosatt i Somalia. Eller är det fel uppfattat?

Anf. 90 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det har korrigerats. Det hette ett tag att det var två svenskar, men det är en svensk medborgare och en som har svensk anknytning, om jag minns rätt, men inte är svensk medborgare.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen om Somalia och ser fram emot kompletterande information.

Anf. 92 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Jag uppfattade inte riktigt vad det var som Afrikanska unionen begärde av Europeiska unionen när det gäller Madagaskar.

Anf. 93 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Från AU:s sida har man vänt sig till EU och frågat om EU skulle kunna tänka sig att följa AU:s exempel och införa riktade sanktioner mot individer. Det är just den typ av sanktioner som Afrikanska unionen har mot ett antal medborgare i Madagaskar till följd av det maktövertagande och de konstitutionella konflikter som har varit på Madagaskar. Där har man slagit till med sanktioner mot ett antal individer som har tillskansat sig makten på icke-konstitutionell väg. Då har AU frågat om man inte också i EU skulle kunna följa det exemplet och göra samma sak, för det skulle få viss verkan om dessa individer var utsatta för reserestriktioner för resor till Europaområdet.

Anf. 94 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Med hänsyn till att Afrikanska unionen består av ett antal länder där man har tillskansat sig makten på icke-konstitutionell grund framstår detta som en något dubiös framställan att göra till den väldigt demokratiska unionen Europa.

Anf. 95 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det stämmer, och det kan man ha olika uppfattningar om. Men samtidigt måste det konstateras att Afrikanska unionen faktiskt har skärpt sig över tiden och nu i ett antal fall har afrikanska länder börjat biträda att

2009/10:33
23 april

det ska finnas stöd för demokrati och mänskliga rättigheter. Det har man gjort i fallen Guinea, Niger och några till. Men det finns fortfarande väldiga blottor i tillämpningen av det synsättet.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen i utrikesfrågorna, alltså punkt 8.

Då är vi klara med punkt 2 på nämndens agenda.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Vi är på punkt 3 på föredragningslistan, den gemensamma sessionen med utrikes- och försvarsministrarna. Sedan ska vi gå in på de rena försvarsfrågorna med försvarsministern som vi brukar.

Här föreligger ingen särskild återrappport. Det tar vi sedan. Vi har en försvarsåterrappport, men det tar vi med försvarsministern.

Nu ska vi prata om Afghanistan. På den gemensamma sessionen står två punkter. Det är Afghanistandiskussion och antagande av slutsatser, en kapp. Ni som har varit med förr vet att så brukar vi hålla på under våren, anta en packe slutsatser om den gemensamma säkerhetspolitiken. Då brukar vi ta packen sist när vi har pratat om de olika innehållsdelarna, i princip kapacitetspunkten. Själva beslutet fattas när vi är klara med försvarsministerövningen.

Först pratar vi om Afghanistan. Senast nämnden behandlade den frågan var den 19 mars. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från Vänsterpartiet. Nu förväntas en diskussion.

Jag hälsar försvarsministern välkommen.

Anf. 98 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Ordförande! Frank och jag har kommit överens om att han inleder, eftersom karaktären på Afghanistandiskussionen av naturliga skäl är mindre ISAF och mer politisk. Jag kan delta om det finns frågor.

Anf. 99 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Det är en diskussionspunkt med deltagande av försvarsministrarna samt delvis under en period av Natos generalsekreterare Anders Fogh Rasmussen. Inga slutsatser förväntas antas. I enlighet med rådsslutsatserna från oktober i fjol ska den höga representanten Ashton rapportera om de första sex månadernas genomförande av EU:s handlingsplan för Afghanistan och Pakistan som antogs under det svenska ordförandeskapet.

Huvuddelen av diskussionen väntas bli framåtblickande. För svensk del menar vi att detta är väldigt viktigt, för vi har ett bra tag nu varit angelägna om och drivit att vi måste upprätthålla politiskt momentum för handlingsplanen. Inte så väldigt mycket har skett sedan planens antagande i höstas.

Som en del av diskussionen kan även Eupol komma att beröras. Mandatet ska förlängas i maj. Möjligen ges tillfälle att kort följa upp den senaste utvecklingen i Afghanistan, förberedelser för parlamentsvalet i höst, den så kallade fredsjirgan som planeras äga rum den 20 maj samt det ministermöte som ska hållas i Kabul. Ett av buden är juni, men det finns också ett bud om augusti.

Vi hör att Natos generalsekreterare Fogh Rasmussen vill lyfta fram vikten av ytterligare civila bidrag för att bygga afghanska institutioner och bidra till återuppbyggnaden samt be om EU:s stöd för detta.

Diskussionen väntas vidare röra hur samarbetet mellan EU och Nato ska kunna fördjupas, inte minst mellan EU:s polisinsats Eupol och den internationella säkerhetsstyrkan ISAF. Behovet av ett avtal mellan Eupol och ISAF har tidigare lyfts fram av Sverige och försvarsministern. Det är fortsatt en viktig fråga att driva.

Den bakgrund som jag redan antytt är att vi från svensk sida menar att vi nu måste anstränga oss att se till att saker och ting händer på marken. Vår handlingsplan antogs i höstas. Den implementering som var förutsedd har inte skett så här långt. Vi menar att den höga representanten Ashton nu måste dra upp riktlinjerna för hur genomförandet ska ske. Det är det som hon är, tror jag, beredd att göra nu på måndag.

Våra EU-institutioner på marken saknar just nu vägledning. Det finns en diskussion om hur mycket resurser som ska sättas in. Allt detta, plus samordningen och samspelet, måste bringas i ordning, och aktivitet måste äga rum. Det handlar mycket om EU:s aktörskap och inflytande.

Vi har en fördel nu i och med utnämningen av en tung politisk företrädare som dessutom kommer att vara dubbelhattad, som det heter på Brysseljargong, nämligen företrädare både kommissionen och medlemsstaterna. Det är den före litauiske utrikesministern Usackas.

Eupol är ett särskilt ämne som måste drivas vidare. Vi har fortsatt åtagandet att ha 400 poliser i Eupolregi, men vi har dess värre inte kommit längre än till 270.

Under det svenska ordförandeskapet tog utrikesministern initiativet till att höja upp numerären, och det gjordes. Men vi är fortfarande en bit från de 400 personer som är målsättningen.

Fru ordförande! För att sammanfatta vill vi från svensk sida försöka uppnå tre saker vid mötet. För det första: En politisk signal om att handlingsplanen är EU:s strategiska instrument i regionen. För det andra: Den bör snabbt leda till konkreta EU-aktiviteter på marken med fokus på civil kapacitetsutbyggnad. För det tredje: Utrikesministrarna inbjuder vår särskilde representant och den höga representanten att föreslå åtgärder för att, om jag uttrycker mig så, kickstarta genomförandet.

Sedan kommer det säkert i marginalen på detta att bli en diskussion om hur den politiska situationen ser ut. Där har det internationella samfundet varit mycket stört av de uttalanden som president Karzai har gjort när man i efterskott har kommenterat valen och skylt på det internationella samfundets insatser för att valet inte var som det borde ha varit.

Vi har från svensk sida samtidigt drivit, och det kommer vi säkert att påminna om igen, betydelsen av att de afghanska myndigheterna vidtar nödvändiga åtgärder när det gäller valreformer. Valet kommer snart. Vi har kunnat påpeka ett antal brister. EU:s valobservatörsteam har lämnat efter sig ett mycket gediget material på de reformer som krävs. Men det förutsätter att president Karzai och hans regering nu genomför dem. Det är väldigt centralt i den politiska utvecklingen framöver.

När allt detta är sagt vill vi samtidigt undvika att diskussionen breder ut sig alltför brett. Vi vill försöka hålla fokus på genomförandet av handlingsplanen.

Anf. 100 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Jag har en mycket kort komplettering. Det avtal som kabinetssekreteraren nämnde och som Sverige driver handlar om konkret samarbete på

marken mellan Eupol och ISAF. Alla känner väl de storpolitiska hinder som finns för samverkan mellan Nato och EU. Men här handlar det om samverkan i transporter, logistik, tillgång till sjukvård och liknande. Det är vad Sverige försöker bidra till att få på plats mellan Eupol och ISAF för att underlätta verksamheten på marken i vardagen.

2009/10:33

23 april

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Får jag ställa en fråga om den politiska situationen även inom EU? Varje land äger och fattar sina egna beslut, men förs det någon diskussion i EU-kretsen om till exempel den lite oroligare politiska situationen i den här frågan i Holland, där regeringen faktiskt föll, och diskussioner som förs i olika länder? Eller hänvisar man var och en hem till sig?

Anf. 102 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Med största sannolikhet blir det som det alltid blir. Som ordföranden väl vet pågår i samband med ministermöten rätt mycket tid där ministrar talar med varandra, om det nu är i anslutning till mötet, under måltider eller under pauser. Den typen av diskussion förs.

Det är också möjligt vid bordet, när man ändå talar om den politiska situationen, att ministrar hänvisar till sina inrikespolitiska debatter och det som där sker. Det förekommer från tid till annan att ministrar vittnar om sin situation på hemmaplan.

Anf. 103 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Fru ordförande! Jag kan möjligen komplettera svaret i tillägg till det Frank Belfrage sade. Den sorten av diskussioner förs naturligen mer i ISAF-formatet när truppbidragarländerna i ISAF träffas. Det är inte en EU-fråga, i varje fall inte om man ser på den militära delen av insatsen. Det är snarare där som man för motsvarande resonemang. Sedan är det självklart, precis som kabinettssekreteraren säger, att erfarenhetsutbyte alltid sker när man träffas.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Men det är inte en rådsfråga.

Anf. 105 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Jag vill först understryka att jag efter att snabbt ha läst de ganska omfattande rådslutsatserna som vi har fått på bordet vid sittande möte har beslutat att vi inte kommer att anmäla avvikande mening från Vänsterpartiet. Även om man kan ha synpunkter på EU:s handlingsplaner angående Eupolsamarbetet är det någonting som vi inte har varit motståndare till att det förs. Det har varit den militära delen. Där upplever jag att det inte finns med i rådsslutsatserna. Därför kommer vi inte att anmäla avvikande mening här.

Däremot har jag en mer politisk fråga om det politiska läget. Kabinettssekreteraren nämnde den fredsjirga som ska vara i maj. Det har skapat ganska mycket diskussioner vilka möjligheter denna fredsjirga har att positivt bidra till att öppna upp för en fredsprocess som kan inkludera fler parter än vad som inkluderas i dagsläget. Det skulle vara intressant

att höra hur regeringen ser på fredsfrågorna och dess möjligheter att bidra till en positiv utveckling på markerna.

Anf. 106 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har en fråga om handlingsplanen som ska syfta till att främja den övergripande effektiviteten i EU:s insatser till stöd för demokrati utan att därmed ställa villkor för utvecklingsbistånd från EU. Vad menas med det egentligen?

Anf. 107 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vad gäller fredsfrågorna är det en helt afghansk övning. På sedvanligt traditionellt sätt försöker man få med de olika aktörerna. Nu är det en gissning eller spekulation från min sida, men man kan tänka sig att det också kommer att diskuteras, som Hans Linde var inne på, om det finns möjligheter till dialog med andra parter.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det är återigen en helt afghansk övning som det internationella samfundet inte deltar i. Man ska också konstatera att den är rent konsultativ. Det är inte så att man fattar beslut. Mötet slutar inte med: Då gör vi så här. Det är mer på afghanskt vis ett samrådsförfarande.

Handlingsplanen ska noteras. Det gick så fort, så jag hängde inte riktigt med på vad du sade exakt. Men självklart handlar handlingsplanen om hur vi ökar kapacitetsutbyggnaden på afghansk sida och hur olika biståndsinsatser kan främja de målsättningar vi har. Det är utveckling och välfärd med betoning på färdriktning mot demokrati och respekt för mänskliga rättigheter.

Anf. 108 BODIL CEBALLOS (mp):

Det står här att man ska öka EU:s insatser till stöd för demokrati men man ska inte samtidigt ställa villkor för utvecklingsbistånd från EU. Det var det jag lite grann undrade över.

Anf. 109 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är ett sätt att uttrycka sig. Det är på något sätt en flexibel skala. Någonstans finns det smärtgränser av olika slag. Vad som därmed menas är att det inte är något slags imperativ konditionalitet. Samtidigt finns det en färdriktning, en förutsättning och krav som ställs från EU:s sida på vad vi förväntar oss i form av utveckling.

Det är klart att skulle utvecklingen gå helt på tvärs med detta skulle det inte undgå att få konsekvenser på det större utvecklingsbiståndet.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går till punkt 2 och det som numera heter GSFP. Där ska antas slutsatser. Det materiella innehållet i dem kommer vi att återkomma till med försvarsministern.

Jag frågar om kabinettssekreteraren vill passa på att säga något om detta innan han lämnar oss för dagen. Vill försvarsministern säga något generellt på den här punkten? Nej. Beslut fattar vi sedan till sist. Vi åter-

kommer då. Vi lämnar den punkten för ögonblicket och återkommer när vi har talat färdigt om kapacitetspunkterna.

Vi är då enligt mina noteringar klara med kabinetssekreteraren och hans medarbetare för i dag, om ni inte har något ytterligare. Jag finner inte så. Därmed är vi klara med punkt 3 och tackar kabinetssekreteraren och alla utrikesmedarbetarna så mycket för i dag och önskar trevlig helg.

2009/10:33

23 april

4 § Utrikes frågor (försvar)

Försvarsminister Sten Tolgfors

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 16–17 november 2009

Återrapport från informellt ministermöte den 24–25 februari 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 26 april 2010

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare med försvarsfrågorna. Vi träffas inte lika ofta. Senast kända skriftliga återrapport är från mötet i rådet den 16–17 november 2009. Det har runnit en del vatten under broarna sedan dess. Rapporten är utsänd. Försvarsministern får tillfälle att kommentera den om han vill.

Anf. 112 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Ordförande! Enda anledningen till att jag säger några ord är att detta var under svenskt ordförandeskap. Jag är väldigt glad att kunna rapportera till nämnden att vi fick igenom samtliga våra prioriteringar under det svenska ordförandeskapet på försvarsområdet. De var substantiella och viktiga, inte minst på sikt. Jag vill därför kort nämna dem.

Det första handlar om att vi fick stöd för en mer flexibel användning av EU:s stridsgrupper för att kunna använda dem också till annat än ren snabbinsats i exceptionella fall. Vi fick igenom ett stöd för ett utökat samarbete mellan respektive stridsgrupper, och EU har ju två, i varje givet ögonblick.

Det går tillbaka till den svenska erfarenheten från våren 2008 när vi ledde NBG, Nordic Battle Group. Vi hade alltså 2 850 soldater i stående beredskap samtidigt som det tog sex månader för EU att styrkegenerera för Tchad. Där kom vår insikt om att vi skulle behöva kunna använda delar av eller hela stridsgrupper för att snabbare få en insats på plats och bättre lösa den samlade uppgiften för att stärka EU:s gemensamma förmåga. Detta fick vi stöd för, vilket gläder mig.

Det andra var sjöövervakning. Vi har i Östersjöområdet byggt en gemensam sjöövervakning som heter Suchas bestående av åtta länder som delar sjölägesbild på Östersjön. Vi använde detta som modell, och demonstrerade även fysiskt hur det fungerande för att få på plats ett bättre samarbete inom EU på sjöövervakningssidan. Också detta vann gillande och stöd. Man behöver alltså inte bygga nya stora strukturer på EU-nivå, utan man kan bygga på samverkan mellan dem som redan finns.

Det tredje handlar om civilmilitär förmågutveckling och att samutnyttja civila och militära resurser. Jag kommer att om en liten stund i konklusionen återkomma till att det får praktiskt inverkan också på hur vi genomför insatser.

Det fjärde är en deklaration om likvärdiga konkurrensvillkor och transparens på den europeiska försvarsindustrimarknaden. Där utgår vi från att USA har en hemmamarknad som är världens största och EU har 27 uppdelade delmarknader, vilket är till men för konkurrenskraften för europeisk industri.

Jag vill återrapportera till nämnden att vi fick igenom samtliga våra prioriteringar, vilket jag tycker är väldigt roligt att se.

Finns det några frågor om det sista svenska försvarsministtermötet innan vi lägger den till handlingarna? Nej. Vi tar nästa punkt, det informella mötet den 24–25 februari.

Anf. 114 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Där har nämnden fått skriftlig rapportering. Det var statssekreteraren som var på det mötet. Jag tänkte fråga nämnden om det är tillfyllest med den skriftliga rapporteringen.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Jag instämmer i den frågan. Är det någon som har några frågor om den? Jag finner inte så. Då lägger vi den till handlingarna.

Vi går in på information och samråd inför det kommande rådet den 26 april och börjar med kapacitetsfrågan. Jag föreslår att vi tar en underpunkt i taget eftersom de är ganska olika.

Det gäller Europeiska försvarsbyråns styrelses verksamheter. Där finns en rapport utsänd som rent tekniskt står på A-punktlistan. Det gäller sjöfartsskydd, som är nämnt, och uppdatering av pågående arbete med reaktion på naturkatastrofer med mera, och sedan har vi lite till. Vi tar dem en i taget.

Anf. 116 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Först ska säga generellt till EU-nämnden att det var länge sedan jag såg ett ministerrådsmöte som hade så oklar både agenda och innehåll. Det pågår förhandlingar just nu i ett antal olika punkter.

Jag förutser att det som kommer att vara av störst politiskt intresse inte kommer att ligga under själva ministerrådsmötet utan på en middag som hålls på söndag kväll där den höga representanten Ashton kommer att ha information för och diskussion med ministrarna.

Jag vill generellt säga att jag inte förutser att detta rådsmöte kommer att tillhöra de mest epokgörande under den tid som jag kan överblicka, så att ni har det med er.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Jag tänkte att försvarsministern skulle få tillfälle att berätta lite om den middagen efter den här punkten.

Anf. 118 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Först handlar det om Eda. Vi har alltid en informations- och diskussionspunkt, där den höga representanten tillsammans med Alexander Weis som är chef för Eda informerar rådet om aktuell verksamhet. Rådet noterar den rapport som ges. Det brukar inte vara några längre och större diskussioner.

Vi har inget att erinra mot det vi nu kan förutse i rapport och slutsatser. Vi har intresse av att följa upp det jag just nämnde som kom från det svenska ordförandeskapet i form av att ha tryck på att arbetet går vidare mot konkurrens på lika villkor på den europeiska försvarsindustrimarknaden.

Vi är generellt för Eda. Jag tycker att de spelar en viktig roll i att främja kapacitetsutvecklingen. Det är ungefär vad som finns att säga i det här skedet om den avrapporteringspunkten.

Anf. 119 HANS LINDE (v):

Jag har egentligen ingen fråga. Men det är en gemensam rådsslutsats som gäller för alla de här underpunkterna, även den punkt som vi hade tidigare när det gäller förmågeutveckling. Alla de går på sätt och vis in i varandra.

I stället för att dutta ut avvikande mening tar jag det i klump. När jag har tittat på rådsslutsatserna skulle jag vilja anmäla avvikande mening när det gäller skrivningen om ökad militär förmågeutveckling på EU-nivå när det gäller Eda, Nordic Battlegroup och – det kanske kommer sedan under själva middagen men i alla fall – när det gäller träningsmissionen till Somalia, enligt känd argumentation från Vänsterpartiets sida under en rad andra EU-nämndsmöten.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Det är en mycket välkänd sådan, och det är noterat.

Anf. 121 BODIL CEBALLOS (mp):

Vi har vid många tillfällen tagit upp problematiken kring det civila och militära samarbetet och risken för en alldeles för stor sammanblandning i de frågorna. Vi får sådana signaler i alla fall.

Jag vill anmäla avvikande mening när det gäller det.

Anf. 122 ORDFÖRANDEN:

Då är det noterat.

Jag ger ordet till försvarsministern för en eventuell generell kommentar och för att sedan gå vidare till punkten om sjöfartsskydd.

Anf. 123 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Ordförande! Jag tror att jag går direkt på maritim säkerhet. Det är en av de punkter som jag inledningsvis nämnde fortfarande är rörlig. Som det nu ser ut att stå kommer det inte att bli slutsatser på den punkten. Vi har haft en osäkerhet om vilken inriktning de diskussionerna hade tänkt ta under mötet. Det har inte tydliggjorts vilken inriktningen skulle vara.

Det diskuteras för ögonblicket – från kl. 10 om jag minns rätt – vad det ska bli av detta. Vi får helt enkelt be att få återkomma till nämnden när vi vet mer i den delen.

Vi har intresse av att följa upp, om det blir en diskussion om det här, det jag nämnde från det svenska ordförandeskapet kring sjöbevakning. Det är ännu en öppen fråga vilken inriktning det får och huruvida det kommer till slutsatser, om jag förstår det rätt.

Möjligen har mina tjänstemän kompletterande information om hur det ligger till för ögonblicket.

Anf. 124 Departementsrådet CECILIA LOOSTRÖM:

Det är inga tillägg i den delen. De separata slutsatserna förhandlas fortfarande. Det är inte alldeles sannolikt att det blir några slutsatser.

Däremot ingår det slutsatser om sjöövervakning i det samlade dokumentet – bara för att tydliggöra den delen. I dem förväntas man referera till kommissionens pågående arbete. Man tar fram en road map för genomförandet av den integrerade sjöövervakningen.

2009/10:33

23 april

Anf. 125 JOHAN LINANDER (c):

Jag har en kort fråga om det arktiska perspektivet kommer in här. Det är något vi diskuterar mycket i Nordiska rådet, samarbetet för sjösäkerheten uppe i norr.

Anf. 126 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Ordförande! Generellt kan man säga att här finns en diskussion som kanske ligger bakom om man vill tolka en del politiska problem på området mellan i vad mån man ska koppla ihop det egna territoriella med det internationella. Det finns vissa länder som absolut inte vill ha en sådan koppling.

Har Cecilia Loostrom ytterligare kommentarer kring Arktis?

Anf. 127 Departementsrådet CECILIA LOOSTRÖM:

Det som finns i utkastet till slutsatserna, som det troligen inte blir något av, handlar bara om extern säkerhet. Men det kan givetvis omfatta även Arktis.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Då har vi frågan om naturkatastrofer med mera.

Anf. 129 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Det är en informationspunkt och eventuell diskussionspunkt. I ljuset av Haitikatastrofen har det förts diskussioner om hur EU kan och bör utveckla sin insatskapacitet vid katastrofer. En del av de diskussionerna har också behandlat användandet av militära resurser som finns till EU:s förfogande, till exempel stridsgrupperna. Här förväntas försvarsministrarna framför allt bli informerade om de aktuella diskussionerna och pågående arbete.

Vi tycker att det är bra att EU utvärderar hur befintliga resurser har fungerat i katastrofhantering i Haiti och tycker att varje diskussion måste utgå från behovet på marken, alltså inte utifrån egna strukturer utan behovet på marken. Det bör avgöra vilka resurser som sedan används.

Jag kan väl nämna för att få en förståelse för perspektivet, även om det inte kommer att vara uppe särskilt i EU-sammanhang, att den bedömningen har Sverige ständigt att göra. Vi använder till exempel det strategiska transportplanet C-17 för att flytta Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps materiel till Haiti. Ett militärt flygplan används för att flytta en civil resurs. Den sortens samverkan är naturligtvis bra för att öka den samlade kapaciteten.

Vi anser från regeringens sida att i första hand ska man använda medlemsstaternas egna resurser, utveckla de strukturer som finns och inte bygga nya strukturer. Det är framför allt en informationspunkt som vi nu ser det om aktuella diskussioner och pågående arbete.

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:
Nu ska vi förhålla oss till slutsatserna om GSFP.

Anf. 131 SUSANNE EBERSTEIN (s):
Vi har avvikande mening i enlighet med tidigare när det gäller träning i Somalia.

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:
Argumentationen kring det är välbekant för nämnden.

Anf. 133 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):
Jag hörde inte vad Susanne sade. Angående vad i Somalia?

Anf. 134 SUSANNE EBERSTEIN (s):
Den träning som man ska ha med soldater.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:
Det är i Uganda.

Anf. 136 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):
I Uganda – då är jag med.

Anf. 137 BODIL CEBALLOS (mp):
Jag vet faktiskt inte riktigt vad vi har anmält för avvikande mening i den frågan tidigare. Men om vi har gjort det kvarstår den naturligtvis. Sedan gäller det civil och militär samverkan.

Anf. 138 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):
Ordförande! Jag har en kort kommentar. Jag har upplevt vid flera olika tillfällen att oppositionen har fört fram till regeringen att man inte anser att man bekämpar problemet med piratverksamhet bara på vattnet, för det stammar inte från vattnet. Det visar sig där, men det stammar från land.

Det upplevde jag senast i går i kontakter med olika parlamentariker. Precis på samma sätt har EU:s försvarsministrar och utrikesministrar upplevt att det finns tillkommande krav på att göra mer. Men erfarenheten är sådan av insatser på marken i Somalia att det inte finns något land som är berett att gå in på marken från den europeiska sidan. Däremot finns Etiopien stundom på plats i landet, och dessutom Afrikanska unionen.

Då har frågan uppstått på vilket sätt vi ytterligare kan stödja uppbyggnaden av en egen kapacitet för den somaliska övergångsregeringen att hantera dessa problem på land. Svaret på det har blivit att bidra till träning och utveckling av den egna förmågan. Det är därför som ungefär hälften av EU:s medlemsländer har valt att gå in i denna insats i Uganda.

Vad är det då som ska ske där? Amisom har fortsatt ett huvuduppdrag. Sverige kommer tillsammans med Finland med tre personer var att bidra till utbildningen, en militär grundutbildning. Vad kommer det att handla om? Det är saker som Sverige traditionellt är väldigt bra på. Det kommer att handla om information avseende värdegrund och moral,

krigets lagar, mänskliga rättigheter, genderfrågor, kamratskap, fysisk träning men också, eftersom det är en grundläggande militär förmåga, skjutning, disciplin, kommunikation, första hjälpen, vapenvård, spaning, sökning och vakttjänst. Det är alltså saker som Sverige traditionellt är väldigt bra på. Det är vårt delansvar inom ramen för denna samlade insats.

Jag blir lätt konfunderad, kan jag säga, av att oppositionen önskar att vi gör mer på marken men inte en träningsinsats. Då undrar man vad det är vi ska göra på marken. Men det är mer min egen fundering som jag nog får bära med mig härifrån.

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Vi behandlade den här frågan mer extensivt med utrikesministern den 22 januari. Jag bläddrar lite i utdraget därifrån som jag hade med mig. Jag vet inte om Bodil Ceballos blir klokare av detta, men Max Andersson som tjänstgjorde för Miljöpartiet anslöt sig till den skepsis som Socialdemokraterna och Vänsterpartiet då visade.

Så är det noterat hittills. Nu noterar jag avvikande meningar i linje med detta.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i slutsatserna om GSFP men noterar de avvikande meningarna enligt respektive motiveringar från Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna.

Därmed kommer vi till den middag som försvarsministern nämnde tidigare. Om de pratar substans kanske de gör det där. Där skulle det diskuteras utvecklande av formerna för EU:s agerande har vi förstått, så vi är lite nyfikna på den. Finns det något att säga i förväg?

Anf. 140 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Jag vill säga till Susanne Eberstein att jag hoppas att det här tjänade som en lite mer faktamässig input om vad vi avser att göra, att det var bra i sig.

Anf. 141 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Det är väl precis det som det handlar om. Ju längre vi kommer på den här listan och ju bättre det blir kommer vi säkert att kunna lyfta bort vår avvikande mening. Det tror jag, men vi har inte kommit dit ännu.

Anf. 142 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Jag vill ändå tacka Susanne Eberstein för denna djupt konstruktiva hållning.

Ja, då är vi framme vid söndag kväll. Då har den höga representanten kallat oss till middag. Försvarsministrarna kommer att träffa henne på middag. Jag ser fram emot detta. Det är första gången jag får möta henne i hennes nya kapacitet.

Vi kommer först att ha diskussioner om den europeiska utrikestjänsten. Där utgår jag från att också Frank Belfrage informerar nämnden.

Vi tror att Catherine Ashton kommer att informera om hur hon ser på inrättandet av EEAS. Det har pågått diskussioner kring detta under en längre period. Vi tror väl möjligen inte att Catherine Ashton kommer att kunna berätta om en överenskommelse utan att det blir ett tillfälle att

informera ministrarna om pågående arbete och diskutera förslaget dem emellan.

En sak som jag från min horisont tycker är viktig är att man när man närmar sig en överenskommelse har med perspektivet comprehensive approach, alltså att man underlättar samstämmighet mellan olika politik-områden, till exempel krishanteringsstrukturer.

Det är alltså främst en möjlighet för henne att informera, resonera och diskutera sin syn på inrättandet.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen.

Det är i anslutning till rådets möte diverse möten av olika slag. Det är rent tekniskt för vår del informationspunkter. Men är det något särskilt som försvarsministern vill framhålla eller diskutera beträffande någon av punkterna går det bra.

Anf. 144 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Jag har ett antal saker jag vill nämna för nämnden. Först gäller det utveckling av försvarsministrarnas mötesformer. Där har det pågått en diskussion under en längre period, där olika länder har haft lite olika ingångar. Vi vet att den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik har blivit mer komplex och djupare de senaste åren. Då har det varit diskussioner: Hur kan man utveckla och förstärka försvarsministrarnas roll och mötesformer?

Vi tror att Catherine Ashton här kommer att delge sin syn på hur detta kan ske. Den svenska synen har varit att inom ramen för FAC kunna ha möten back to back med utrikesministrarna men där beslutsmöjligheten även kan ligga hos försvarsministrarna. I dag har man först diskussioner, och sedan sker de formella besluten ihop med utrikesministrarna.

Det är den höga representanten som kommer att styra dagordningen framöver. Därmed kan man inte heller förhandsreglera exakt vilka frågor det kommer att handla om, utan det styrs helt enkelt av vad som är praktiskt lämpligt. Vi utesluter inte heller att det ska kunna finnas möjligheter till separata möten inom ramen för FAC i försvarsministerformat. Men regeln bör vara att man träffas back to back, alltså tillsammans med utrikesministrarna.

Här finns ett antal nya praktiska frågor. Det är ju samma person som ska leda mötena, det vill säga den höga representanten, och då blir det så klart svårare att ha det gamla upplägget med parallellitet.

Anf. 145 SUSANNE EBERSTEIN (s):

EU-nämnden, och framför allt inte oppositionen, kan naturligtvis inte styra hur ni ska träffa varandra. Men vi känner oss lite misstänksamma just mot det här med att stärka försvarsministrarnas roll. Det tycker vi är ett lite tveksamt förhållningssätt. Jag är säker på att försvarsministern inte har det förhållningssättet, men vi vill verkligen spela in att vi tycker att det är ganska bra att man låter försvarspolitik och utrikespolitik gå hand i hand. Vi vill bara ha det som ett medskick.

Vad är egentligen skillnaden mellan back to back och hand i hand i det här sammanhanget? Kan vi förtydliga det?

Anf. 147 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Det är en bra fråga. Fördraget fortsätter att fördjupa det här politikområdet. Ibland kan det vara så att det är jordbruksministrarna som fattar det formella beslutet om vissa saker som hör hemma även på detta område. Det är alltså inte funktionsfördelat riktigt på det sättet. Det är helt enkelt en praktisk fråga för framtiden hur man får ett effektivt beslutsfattande.

Jag är helt överens med Susanne Eberstein om att politikområdena absolut måste hänga ihop. Det är en svensk ingång. Men det är inte säkert att man gör det bättre genom att låta någon annan fatta de formella besluten.

Sedan gällde det insatserna. Jag börjar med Atalanta. Som jag nämnde inledningsvis tror jag att mycket av diskussionen kommer att hamna där den här gången. Får jag inledningsvis fråga nämnden om kabinetssekreterare Frank Belfrage och ni talade om de legala aspekterna i samband med det här?

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Ja, och om utrikestjänsten.

Anf. 149 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Nu är jag inne på Atalanta. Dels handlar det nämligen om insatsen i sig, dels om en legal aspekt som jag tror att Frank Belfrage har föredragit.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Ja, det gjorde han. Det var en övrig punkt på utrikesministermötet som vi diskuterade.

Anf. 151 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Då vill jag bara nämna för nämnden att det är svenskt ledarskap för insatsen just nu. Vi har Karlskrona på plats.

Dessutom, för att knyta an till det svenska ordförandeskapet, har vi för första gången åstadkommit ett genombrott i civilmilitär samverkan som jag är jätteglad över. Vi har nu ett sjöövervakningsflygplan från Kustbevakningen på plats som utgår från Seychellerna och som verkligen gör väldigt väl ifrån sig.

Vi har alltså för första gången dels en samlad civilmilitär svensk insats, dels lead för den samlade EU-insatsen. Det är tänkt att Karlskrona har detta ansvar under fyra månader. Därefter kommer Karlskrona efter en kort paus att vara kvar i ytterligare två månader men då utan att vara force head quarter.

Detta är vad vi från svensk sida kommer att lyfta fram och tala om. Här finns också en diskussion som är mer långsiktig om att denna insats sannolikt kommer att behöva förlängas. Så har skett tidigare, men denna gång bör man hantera förlängningen lite tidigare med längre framförhåll-

ning än det har varit tidigare för att klara force generation, alltså styrkegenerering, för framtiden.

Här kan möjligen komma att nämnas en del av de legala aspekter som kabinetssekreteraren har diskuterat med nämnden tidigare. Detta ligger inom ramen för middagsdiskussionen.

Här ligger också, tror jag, en diskussion som Susanne Eberstein och jag precis har fört gällande Ugandainsatsen. Möjligen kommer även Altheainsatsen att nämnas. Det känner nämnden väl till sedan tidigare samråd.

Detta är vad jag tror kommer att hända under middagsdiskussionen.

Anf. 152 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om detta från ledamöterna? Nej. Då går vi vidare och ser om det finns något särskilt att säga om Edastyrelserna och diverse dialoger och associeringsråd ur försvarsministerns synpunkt.

Anf. 153 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Vi har några konkreta frågor som kommer att diskuteras. Det handlar om skydd mot IED:er – hemmagjorda bomber, helt enkelt. Det kommer också att handla om sjöövervakning. Vi kommer från svensk sida även att lyfta fram likvärdiga konkurrensvillkor. Ni känner frågorna i nämnden från andra deldiskussioner. Detta är den formella delen.

Anf. 154 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om detta? Nej. Då är vi klara med information och samråd inför rådet, om jag är rätt underrättad.

Vi är även klara med försvarsministern, om han inte har något annat. Vi tackar för i dag och önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

Anf. 155 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Jag tackar nämnden för detta möte.

1 § Allmänna frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	2
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	2
Anf. 5 BÖRJE VESTLUND (s)	3
Anf. 6 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	3
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 8 BÖRJE VESTLUND (s)	3
Anf. 9 BODIL CEBALLOS (mp)	3
Anf. 10 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	4
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 12 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 14 CHRISTINA AXELSSON (s).....	5
Anf. 15 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	5
Anf. 16 BÖRJE VESTLUND (s)	6
Anf. 17 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	6
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 19 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	7
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 21 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	8
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 23 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	9
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 25 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	10
Anf. 26 BÖRJE VESTLUND (s)	10
Anf. 27 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	11
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 29 CHRISTINA AXELSSON (s).....	11
Anf. 30 BODIL CEBALLOS (mp)	11
Anf. 31 BILLY GUSTAFSSON (s)	12
Anf. 32 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 33 MARGARETA CEDERFELT (m)	12
Anf. 34 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	12
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 36 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	13
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 38 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	13
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 40 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	14
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	14
2 § Utrikes frågor.....	15
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 43 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	15
Anf. 44 BODIL CEBALLOS (mp)	15
Anf. 45 KRISTER HAMMARBERGH (m).....	15
Anf. 46 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	16
Anf. 47 KRISTER HAMMARBERGH (m).....	16

Anf. 48	Utrikesrådet BJÖRN LYRVALL.....	16
Anf. 49	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 50	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	17
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 52	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	18
Anf. 53	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	19
Anf. 54	HANS LINDE (v).....	19
Anf. 55	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	20
Anf. 56	BODIL CEBALLOS (mp).....	20
Anf. 57	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	20
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 59	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	21
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 61	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	22
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 63	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	22
Anf. 64	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	23
Anf. 65	BODIL CEBALLOS (mp).....	23
Anf. 66	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	23
Anf. 67	BODIL CEBALLOS (mp).....	24
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 69	BODIL CEBALLOS (mp).....	24
Anf. 70	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	24
Anf. 71	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	24
Anf. 72	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 73	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	25
Anf. 74	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 75	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	25
Anf. 76	HANS LINDE (v).....	26
Anf. 77	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 78	HANS LINDE (v).....	26
Anf. 79	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 80	HANS LINDE (v).....	27
Anf. 81	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	27
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 83	HANS LINDE (v).....	27
Anf. 84	BODIL CEBALLOS (mp).....	28
Anf. 85	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	28
Anf. 86	HANS LINDE (v).....	28
Anf. 87	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	28
Anf. 88	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 89	GUSTAV BLIX (m)	29
Anf. 90	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	29
Anf. 91	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 92	GUNNAR ANDRÉN (fp).....	29
Anf. 93	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	29
Anf. 94	GUNNAR ANDRÉN (fp).....	29
Anf. 95	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	29
Anf. 96	ORDFÖRANDEN	30
3 §	Utrikes frågor (utrikes frågor inklusive försvar).....	31
Anf. 97	ORDFÖRANDEN	31

Anf. 98	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	31
Anf. 99	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	31
Anf. 100	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	32
Anf. 101	ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 102	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	33
Anf. 103	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	33
Anf. 104	ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 105	HANS LINDE (v)	33
Anf. 106	BODIL CEBALLOS (mp)	34
Anf. 107	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	34
Anf. 108	BODIL CEBALLOS (mp)	34
Anf. 109	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	34
Anf. 110	ORDFÖRANDEN.....	34
4 §	Utrikes frågor (försvar).....	36
Anf. 111	ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 112	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	36
Anf. 113	ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 114	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	37
Anf. 115	ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 116	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	37
Anf. 117	ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 118	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	37
Anf. 119	HANS LINDE (v)	38
Anf. 120	ORDFÖRANDEN.....	38
Anf. 121	BODIL CEBALLOS (mp)	38
Anf. 122	ORDFÖRANDEN.....	38
Anf. 123	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	38
Anf. 124	Departementsrådet CECILIA LOOSTRÖM	38
Anf. 125	JOHAN LINANDER (c).....	39
Anf. 126	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	39
Anf. 127	Departementsrådet CECILIA LOOSTRÖM	39
Anf. 128	ORDFÖRANDEN.....	39
Anf. 129	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	39
Anf. 130	ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 131	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	40
Anf. 132	ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 133	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	40
Anf. 134	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	40
Anf. 135	ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 136	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	40
Anf. 137	BODIL CEBALLOS (mp)	40
Anf. 138	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	40
Anf. 139	ORDFÖRANDEN.....	41
Anf. 140	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	41
Anf. 141	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	41
Anf. 142	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	41
Anf. 143	ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 144	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	42
Anf. 145	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	42
Anf. 146	ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 147	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	43

2009/10:33
23 april

Anf. 148	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 149	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	43
Anf. 150	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 151	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	43
Anf. 152	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 153	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	44
Anf. 154	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 155	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	44